

Numer dzisiejszy zawiera 16 stron.

Należność pocztową opłacono ryczałtem.

Adres Redakcji i Administracji: Lwów, ulica Chorążczyzny 131.
Tel. Redakcji 2-80, 1-28, 15.
Tel. Administracji 73. — —

Cena egzempl.
25 gr.
w Lwowie na prowincję.

Konkurs Świąteczny

KUPON B

Lwów *dystrykt* **GAZETA PORANNA**

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 9069.

Lwów, czwartek 12 grudnia 1929.

Rok XX.

Nakładem Wydawnictwa „Gazeta Poranna” Spółka z ogr. odp.

Redaktor naczelny: Dr. JÓZEF REINLENDER

Sytuacja wikła się coraz bardziej!

Nadzieje na kompromis stały się złudne.

Przymusowo lądujący samolot wojskowy był ostrzeliwany przez niewyśledzonych sprawców. - Dwa trupy na torze kolejowym. - Wilki rozszarpały konia wraz z woźnicą.

Szynkę pragską, wędliny delikatesowe, poleca F-a „Zakopane” Lwów, ul. Akademicka 24.

BEZPIECZEŃSTWO NA KOLEJACH WZROSŁO

Warszawa, 10. grudnia (AW) Polskie Koleje Państw. sporządziły statystykę wypadków na okres od 1. kwietnia do 31. sierpnia. Wynika z niej, że bezpieczeństwo na kolejach w porównaniu z ub. rokiem wzrosło. Tak więc, gdy w przeszłym roku wydarzyło się 208 wypadków pociągami, w tym roku było ich 194. Po ważniejszych wypadków, a więc zderzeń, wykolejeń itp. było 112, w zeszłym roku 127. Zmniejszenie ilości wypadków jest tembardziej godne uwagi, że ruch na kolejach zwiększył się.

CHCESZ GŁOSOWAĆ, TO NAUCZ SIĘ CZYTAĆ

Ateny, 10. grudnia (AW) Zarząd zw. miast greckich uchwalił wniosek o dopuszczenie kobiet do głosu w wyborach mu. nieypalnych. Prawo to przysługiwać ma kobietom w wieku powyżej lat 30, posiadającym umiejętność czytania.

MY BADAŁMY jakoś masła we własnym laboratorjum, dlatego możemy dać **100% GWA-RANCJE**, że masło deserowe ze znakiem:

jest niefalszowane. jest higijennie i cznie wyrobiana, jest stale świeża ma najwyższy procent tłuszczu.

FARMER MILJONEREM.
(Do artykułu na stronie 8-mej)

Katastrofa kolej. w Namur.

17 OSÓB ZABITYCH i 48 RANNYCH.

Namur, 10. grudnia. (PAT). Pociąg express wykoleił się, zjeżdżając na dworzec tutejszy. 17-cie osób zostało

zabitych, 48 odniosło rany. Szczegóły tej katastrofy przedstawiają się następująco: Zaraz za stacją Gembloux

Z zupełnem zaufaniem można się doskonale golić codziennie nożykiem Gillette —

ostrze jego wykonane z najlepszej stali czułe jest nawet na najdrobniejszy ruch ręki.

Miej zawsze zapas nożyków Gillette.

Gillette

hamulec lokomotywy zepsuł się, wskutek czego pociąg zaczął staczać się ze wzrastającą szybkością po pochyłości i wpadł w szalonym pędzie na dworzec w Namurze, gdzie lokomotywa wyskoczyła z szyn i przewróciła się, pociągając za sobą trzy pierwsze wagony, które zostały doszczętnie rozbite. Do godziny 1. popołudniu z pod gruzów wydobyto 10 trupów i 48 rannych.

Pokój do śniadań - handel delikatesów M. Ballaban, Halicka 21.

OPOZYCJA UKRAIŃCÓW.

Lwów, 11 grudnia.

W ostatniej rozgrywce między większością sejmową i rządem p. Światalskiego zajął Klub ukraiński również stanowisko opozycyjne, motywując je obszernie. Nie od rzeczy będzie zająć się bliżej tymi motywami, po części tangującymi całokształt naszej polityki narodowościowej, i ocenić ich wartość.

Główna partja zarzutów jest **natury szczegółowej**. Wniosek Klubu nkr. (i białoruskiego) o votum nieufności dla rządu porządkuje je resortami. I tak min. spraw wewn. zarzuca wydawanie zakazów w sprawie wieców poselskich, zebrań, koncertów, kursów oświatowych i gospodarczych, konfiskaty prasowe, „prześladowanie” ukr. stowarzyszeń sportowych i oświatowych, szkodliwą politykę samorządową i tp. Podobnie — w odmiennym zakresie — opiewa „akt oskarżenia” przeciw min. oświaty, sprawiedliwości (procesy polityczne), skarbu i rolnictwa (kredyty). Oczywiście — brak nam miejsca na konfrontowanie poszczególnych zarzutów z prawdą. Podnieść można to tylko, że dowód na okoliczność, jakoby te wszystkie przewinienia polityki rządowej wynikały ze **specjalnego stosunku do ludności ukraińskiej**, nie został przeprowadzony. Podobne bowiem skargi pod adresem wszystkich niemal resortów podnosili również przedstawiciele **opozycji polskiej**.

Bardziej interesujące jest ogólne uzasadnienie stanowiska opozycyjnego Klubu ukr. Tu wystąpił z wielkiem programem przemówieniem prezes Klubu ukr. pos. **Dymitr Lewicki**. Zarzuty jego obejmują całość naszej polityki narodowościowej. Oto — co o niej mówi:

„Od trzech i pół lat istnieje w polityce narodowościowej taki sam stan, jak we wszystkich innych dziedzinach życia państwowego. Jest to **stan prowizorjum**... Sanacyjne szczyty zajęte sprawą zmiany Konstytucji, **nie mają na wszelkie inne sprawy czasu**... A że trzeba coś robić i że „niema czasu” na wymyślanie nowych rzeczy, więc **powtarza się stare**, nie zastanawiając się głębiej nad tem, że są one już **anachronizmem** i im bardziej się je powtarza, tem bardziej **utrudnia się sprawę**”.

Zdaniem pos. Lewickiego tą „starą rzeczą”, która przetrwała przewrót majowy, jest **polityka nar. demokracji z jej negacją problemu ukraińskiego**. — Rządy pomajowe, naśladując tę politykę, **nie wyszły naprzeciw tego problemu**; co najwyżej ograniczyły się do **wyczekiwania**, aż sami Ukraińcy przyjdą do rządu, aż **staną się dość lojalni, by z nimi rozmawiać**.

„Rządowi sanacyjnemu nie wystarcza to, co daje faktycznie Polsce ludność ukraińska. Tego za mało, by dać tej ludności to, co się jej od państwa należy. — Rząd wymaga jeszcze od Ukraińców **specjalnych objawów miłości do polskiego państwa**, tak, jakby sentyment rodził się **automatycznie** z wydaniem „dowodu osobistego” i ściąganiem podatku. Miłości do państwa nie można żądać nawet od własnych rodaków, jeśli to państwo jest tak zorganizowane, że nie im nie daje i nie poprawia w niczem ich losu od czasów zaborczych, lecz jeszcze

Dziś premiera w APOLLO!

VILMA BANKY

Wielki dramat erotyczny z uroczą dawno niewidzianą oraz niezapomnianą **Louis Wolheim** w wspaniałym arcydziele „**AV E ENING**” Pod pręgierzem hańby

Po wczorajszych konferencjach na Zamku.

Sytuacja wikła sie coraz bardziej! Nadzieje na kompromis stały się złudne!

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa 10. grudnia. (Z) P. Prezydent kontynuując postanowienie zapoznania się z opinią przywódców parlamentarnych na temat powodu przesilenia gabinetowego i sytuacji politycznej, przyjął dziś kolejno prezesa najliczniejszego klubu rządowego posła pułk. Sławka, oraz prezesów klubów opozycyjnych, posła Niedziałkowskiego (PPS) i posła Rogę (Wyzw.).

Od wczoraj opinia publiczna stała się przynajmniej pośrednio odtworzyć chociażby w ogólnych rysach treść rozmów, jakie się toczyły na Zamku poczynając od konferencji P. Prezydenta z Marsz. Daszyńskim. Dotychczas wszystkie osoby, które P. Prezydent przyjął, uchyliły się w sposób kategoryczny od udzielenia jakichkolwiek infor-

macyj. Wiadomo tylko, że P. Prezydent kontynuując bliskie dwugodzinne naradę z Marsz. Daszyńskim, miał oświadczyć:

— Prosiłbym Pana Marszałka, aby nie wydawał żadnego komunikatu z przebiegu naszej rozmowy.

— Ależ naturalnie — oświadczył Marsz. Daszyński — czekać będę na dyspozycję Pana Prezydenta. Dziś rano, gdy w Sejmie pojawił się poseł Sławek po powrocie z Zamku, oświadczył na pytania dziennikarzy:

— Ogłaszanie treści rozmów z Panem Prezydentem należy do Pana Prezydenta, a nie do mnie. Proszę wybaczyć, że tego co uważałbym za niełojalność i nieprzyzwoitość, nie uczynię.

szkody i utrudnienia ze strony Sejmu.”

Zapewne tę myśl poseł Niedziałkowski przedstawił dziś na Zamku. Poseł Rogę zaś reprodukuje podobno wobec p. Prezydenta wczorajszą uchwałę zarządu głównego „Wyzwolenia”, której jeden z ustępów brzmi:

„Zarząd główny PSL „Wyzwolenia” domaga się powołania w jak najkrótszym czasie bez przewlekania przesilenia rządu, który będzie dawał gwarancję, że zechce i potrafi ustalić w Polsce poszanowanie prawa. Tylko taki rząd zdobędzie zaufanie kraju”.

Na przeciwnych biegunach.

Cytujemy tu umyślnie powyższe ustępy, które dla zorientowania się w sytuacji i nastrojach opozycji są dostatecznie zrozumiałe. Zupełnie odmiennie na wprost przeciwnym biegunie stoi klub BB. z prezesem Sławkiem na czele. Linja klubu podczas przesilenia jest jasna. Klub BB. nie widzi powodu do ustąpienia rządu Premiera Światalskiego.

Te dwa tak niesłychanie sprzeczne poglądy utrudniają rozwikłanie sytuacji. O jakimś kompromisie, o jakichś wzajemnych rozmowach, czy wzajemnych koncesjach mowy być nie może. Zarówno politycy, jak i szeroki ogół rozumieją, że sytuacja „**jest niezwykle ciężka i trudna**”. Rozumieją, w jakich ciężkich warunkach znajduje się Prezydent Rzeczypospolitej przed decyzją i rozwikłaniem sytuacji.

W kołach politycznych zwracają uwagę, że P. Prezydent Mościcki **po raz pierwszy w takiej właśnie sytuacji powołuje do siebie przedstawicieli grup parlamentarnych**, reprezentujących rozmaite interesy grup politycznych. Przez gabinet P. Prezydenta przesuwają się **wytrawni parlamentarzyści**, którzy spotykają się codziennie z realnymi zagadnieniami życia, znający także czy inne problemy, ludzie z różnych stron kraju, różnie patrzący na położenie polityczne i gospodarcze. Jakkolwiek będzie wynik powyższych rozmów i jakakolwiek zapadnie decyzja, p. Prezydent **będzie miał obraz nartujących nastrojów w całej Izbie poselskiej i w całym kraju**. Mówimy w całym kraju, bo nie jest wykluczone, że p. Prezydent zechce jeszcze dla skontrolowania swoich wrażeń i relacji parlamentarzystów, zaprosić osobistości, które poza parlamentem w życiu politycznym i gospodarczym **ważną odgrywają rolę**. Według ostatecznej dyspozycji P. Prezydenta na jutro zaproszony został na godz. 12 prezes Klubu Narodowego Rybarski, na godz. 1. prezes Stronnictwa Chłopskiego Dąbalski, na godz. 5. popołudniu

Stanowisko PPS. i Wyzwolenia.

Natomiast można się orientować z uchwał i enuncjacji stronnictw, w jakim kierunku idzie przedstawienie p. Prezydentowi postulatów. W dzisiejszym „Robotniku” poseł Niedziałkowski, w artykule wstępnym:

„...Wszyscy pojmują doskonale, że przedstawicielstwo narodowe żądając ustąpienia gabinetu p. Światalskiego, **żądało zarazem likwidacji systemu rządzenia**. Wszyscy w

Polsce wiedzą, że rząd, który przyjdzie do Sejmu i powie: chcę przywrócić pełną moc Konstytucji i ustawom, wykluczam jakiegokolwiek zamachy stanu i nie pozwolę używać administracji, wojska, skarbu państwa dla celów partyjno-politycznych, politykę społeczno-gospodarczą przystosuję do potrzeb całego społeczeństwa — wszyscy w Polsce wiedzą, że taki rząd o takim kierunku pracy nie napotka na prze-

go pogarsza”.

I wreszcie:

„Zarzucają nam, że umiemy tylko krytykować, a nie wysuwać programu pozytywnego. To nie odpowiada prawdzie. Choć prowadzimy przede wszystkim politykę ukraińską, a nie polską, to jednak **w stosunku do polityki polskiej nie operujemy wyłącznie negatywami**. Pozytywne żądania nasze mieszczą się w szeregu dokładnie opracowanych wniosków i projektów w dziedzinie kulturalnej i gospodarczej. Wnioski te nie mają charakteru zamachów, spisku czy „irrydenty” i nie mają nawet **nic wspólnego z polityką**. Ale przytem zrywają, oczywiście, z dotychczasowym systemem polskiej polityki narodowościowej i **nadają jej inny kierunek**”.

Oferta? Jakkolwiek nazwiemy takie postawienie sprawy ze strony odpowiedzialnego polityka ukraińskiego, dwie są tu prawdy: że nasza polityka narodowościowa **nie wyszła ze stanu prowizorjum** i że tkwią w niej **możliwości**, zasługujące na uwagę. Możliwość także zgodzić na trzecie twierdzenie pos. Lewickiego: że dotychczasowy kierunek tej polityki nie upraszcza zagadnień, lecz **komplikuja je, utrudnia odnalezienie wyjścia**.

Odnosnie do rządów pomajowych,

trzeba przypomnieć, że — szczególnie w początkowym okresie — warunki do ujęcia inicjatywy również w dziedzinie narodowościowej były **wyjątkowo korzystne**. Przewrót, oczyszczając atmosferę i otwierając erę nowych metod, a przytem dając władzy państwowej potężne środki materialne i moralne, stworzył **dobrą platformę pod szerokie i śmiałe reformy**. Społeczeństwo, zaskoczony i zastygły w ich wyczekiwaniu, byłoby łatwiej niż kiedykolwiek **udzieliło aprobaty** na kierunek, nawet diametralnie odwracający dotychczasowy system. Również wśród mniejszości narodowych przeszedł jakby powiew, wytrącający je z poprzedniej, głuchej negacji. I pierwsze kroki rządu zdawały się doceniać te nowe szanse. Ale rychło, może pod wpływem początkowych trudności i rozczarowań, przyszło zobojeźnienie. Zagadnienie narodowościowe znów zepchnięte zostało na **marginie polityki państwowej**, przywalone biurokratyzmem ankiet. **Sposobność uległa zmarnowaniu**.

A do tych spraw — drażliwych, skomplikowanych, niewygodnych — **trzeba będzie powrócić**. I to wcześniej, zanim zmusi nas do tego **nacisk zewnętrznych wypadków**, wcześniej, niż postulaty mniejszościowe staną się niemożliwymi do przyjęcia.

Bo z biegiem marnowanego czasu różnie ich **maksymalizm**.

przedstawiciel Piasta Dębski. W czwartek powołani mają być na Zamek przedstawiciele Ch. D., NPR., PPS. (frakcji rewolucyjnej) i Koła żyd.

Co dalej?

Koła polityczne interesują się oczywiście pytaniem, co się stanie po zakończeniu rozmów za Zamkiem. Sądzą, że ostateczna decyzja zapadnie po rozmowie P. Prezydenta z Marsz. Piłsudskim. Wówczas wydany będzie komunikat reasumujący przebieg rozmów na Zamku. Równocześnie podana będzie

decyzja P. Prezydenta. Obóz rządzący przekonany jest, że wynurzenia przedstawicieli opozycji nie dadzą konkretnych rezultatów w kierunku likwi-

Nowe wybory na horyzoncie

Obóz rządzący spodziewa się, że odpowiedzią na ewentualne protesty opozycji powinien być t. zw. „zastrzony kurs”, a konsekwencją zastrzonego kursu nowe trudności prac „tego Sejmu”, a w dalszych konsekwencjach rozwiązanie Sejmu i nowe wybory. Dziś wieczorem o możliwo-

daci systemu. Jedyną odpowiedzią powinno być mianowanie całego gabinetu Premiera Świtalskiego, jako Świtalski nr. 2.

ści nowych wyborów. mówiono dość poważnie.

Jedno stwierdzić można, że obecna sytuacja jest powikłana. Scenariusz polityczny obfituje w momenty często o wysokim napięciu dramatycznym.

Komisje sejmowe będą czekały na zakończenie przesilenia gabinetowego.

Decyzję tę powziął Marszałek Daszyński wbrew opinii przedstawicieli klubów opozycyjnych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa 10. grudnia. (Z) Dziś przedpołudniem zebrała się po raz pierwszy w obecnej sesji komisja budżetowa Sejmu pod przewodnictwem posła Byrki. Poseł Byrka oświadczając obrady zawiadomił, że komisja ma do załatwienia preliminarz budżetowy, sprawę b. min. Czechowicza i projekt ustawy paszportowej. Zaznaczył dalej, że sprawa b. min. Czechowicza jako odrębna, nie będzie w tej chwili traktowana. Komisja winna obecnie dokonać podziału referatów poszczególnych części budżetu, przy czym byłoby pożądane, aby referowali ze szlacheznych referencji lub referencji z przed dwu lat. Ogólna teoretyczna wskazówka jednakże nie krępuje stawiania nowych kandydatur. — Przystąpiono zatem do podziału referatów.

Budżet Prezydenta Rzplitej po zrzeczeniu się referatu przez klub Ch. D. oddano posłowi Barańskiemu (BB), referat budżetu sejmowego i senackiego przekazano posłowi Dąbskiemu (Stronnictwo Chłopskie). Najwyższą Izbę Kontroli Państwa posłowi Kwapińskiemu (PPS) budżet Prezydium Rady Min. posłowi Polakiewiczowi (BB), referat budżetu M. S. Z. spoczywający dotychczas w rękach posła Kościalkowskiego (BB), powierzono posłowi Czapińskiemu (PPS). W związku z budżetem spraw wojsk. wywiązała się

walka dwóch kandydatur.

Z ramienia BB. wysunęło kandydaturę posła Kościalkowskiego, Klub Narodowy posła Czetwertyńskiego. W głosowaniu 17 głosami powierzono referat

posłowi Czetwertyńskiemu.

Referat budżetu Min. spraw wewn. zamiast posłowi Polakiewiczowi (BB) powierzono posłowi Pułkowi (Wyzw.). Przekazano następnie t. zw. referaty bezsporne, co do których nie zgłoszono innych kandydatur, a więc Min. sprawiedliwości

posł. Rosmarinowi (Koło żyd.), Min. oświaty posłowi Stypińskiemu (BB) poczt i tel. posłowi Dobrzańskiemu (BB), długów państwowych posłowi Hołyńskiemu (BB), generalny

BB. zrzeka się referatów.

Po wznowieniu obrad poseł Hołyński (BB) oświadczył, że stronnictwa opozycyjne odebrały klubowi BB. wszystkie najważniejsze referaty. Ponieważ w głosowaniu występuje zawsze

ta sama większość,

więc i dalsze głosowania dadzą ten sam rezultat. W tych warunkach nie może przyjąć jakiegokolwiek referatu i zrzeka się już przyznanych. Na posiedzeniu komisji budżetowej wybuchła

wielka wrzawa.

Okazało się, że klub BB. wycofuje się z pracy w komisji budżetowej.

W dyskusji poseł Czapiński (PPS) dowodził, że stronnictwo BB. nie jest pokrzywdzone. Poseł Hołyński odpiął to twierdzenie. Prezes poseł Byrka, pomijając kwestję ewentualnego pokrzywdzenia, stanął na stanowisku, że należy raz jeszcze głosować za przekazaniem referatów. Wobec tego nastąpił

inny podział referatów.

I tak budżet Prezydenta Rzplitej — poseł Wyrzykowski (Wyzw.), Prezydium Rady Min. poseł Kordecki (Klub Narodowy), Min. skarbu poseł Rybarski (Klub Nar.), sprawiedliwości poseł Rosmarin (Koło żydow.), przem. i handlu poseł Kaczański (PPS.), komunikacji poseł Chądzyński (NPR.), rolnictwa poseł Kiernik (Piast), pracy i opieki poseł Kuśnierz (Ch. D.), reform rolnych Maksymilian Malinowski (Wyzw.), poczt poseł Regier (PPS.), emerytury poseł Rybarski (Klub Nar.), renty poseł Pajak (PPS.), długi poseł Rybarski, zaś generalny budżet powierzono posłowi Diamandowi (PPS.).

Gołowość Rybarskiego

Po tym rozdziale referatów poseł Rybarski oświadczył, że gołów jest od razu przystąpić do referowania działów dochodów skarbowych. Poseł Czapiński podniósł, że terminy obrad budżetowych, które obowiązują Sejm, są ogromnie skrócone,

budżet i ustawy budżetowe objął referent przeszłoroczny poseł Krzyżanowski (BB).

Nastąpiła krótka przerwa.

dlatego proponował, aby w najbliższych posiedzeniach komisji pomimo trwania przesilenia przystąpić do obrad nad tymi działami budżetu, które nie mają charakteru politycznego. Poseł Byrka oświadczył, że podczas trwania kryzysu gabinetowego trudno

Następne posiedzenie w piątek

W głosowaniu uchwalono odbyć następne posiedzenie w piątek. Bezpośrednio po posiedzeniu komisji poseł Byrka zgłosił się do Marszałka Sejmu i przedstawił mu uchwałę większości komisji, jak i swoje stanowisko w sprawie prac Sejmu w okresie przesilenia. P. Marszałek Sejmu stanął na stano-

jest prowadzić obrady.

Czy Sejm może obradować

podczas kryzysu,

to nie może być rozstrzygnięte przez komisję, musi być znane stanowisko Sejmu w tej sprawie. Dopóki sprawa ta nie będzie przez Sejm rozstrzygnięta, on jako prezes nie może zwoływać komisji.

Poseł Dąbski podniósł, że w związku z przesileniem mogą Sejm czekać różne niespodzianki. Czas prac sejmowych skrócony jest o dni trzydzieści, prace komisji mają charakter przygotowawczy. Niema więc miejsca na politykę, trzeba pracować i apelował do prezesa Byrka, aby przyspieszył obrady. W odpowiedzi na to poseł Byrka zastrzegł się przeciwko temu, jakoby wprowadzał politykę na komisję budżetową, bo już na konferencji członków Prezydium Sejmu stanął na stanowisku, że sprawa prac sejmowych w okresie przesilenia musi być przez Sejm rozstrzygnięta.

Następnie przemawiał poseł Rataj, który oświadczył, że nie podziela stanowiska prezesa. Ani u nas, ani zagranicą, niema takiego prawa, według którego podczas przesilenia Sejm nie obraduje. Jest tylko zwyczaj, mający uzasadnienie w tem, że w parlamencie winna istnieć współpraca rządu i Sejmu. U nas tej współpracy niema. Jest mało czasu i w dodatku nadchodzą święta.

Poseł Byrka przyznał, że merytorycznie wywody posła Rataja są słuszne. Posiedzenie dzisiejsze zwołane było wyłącznie dla rozdziału referatów. Jako przewodniczący poseł Byrka porozumie się z Marszałkiem Sejmu.

wisku zajętem przez prezesa Byrkę, że w okresie przesilenia komisje sejmowe obradować nie mogą, chyba, że plenum Sejmu powoła inną uchwałę w tej sprawie. Uchwała taka będzie wówczas miarodajna nie tylko dla komisji budżetowej, ale i dla wszystkich innych komisji sejmowych.

12 nowych posłów sejmowych

Warszawa, 10. grudnia (PAT) Wobec wygaśnięcia mandatów 12-tu posłów na Sejm, Państwowa Komisja Wyborcza przyznała mandaty powyższe następującym zastępcom posłów: 1. W miejsce posła dra Kazimierza Bartla z listy państwowej Nr. 1 BBWR, wchodzi L. Kozłowski, profesor Uniwersytetu lwowskiego. 2. W miejsce Franciszka Mańkowskiego, z listy Nr. 7 (NPR.) wchodzi A. Antezak, urzędnik prywatny w Toruniu. 3. W miejsce dra Leona Reicha, z listy okręgowej Nr. 11 (Zjednocz. Narod. Żydowskie) okręg 50, Lwów, wchodzi dr. Aron Wolf, prymarjusz szpitala żydowskiego we Lwowie. 4. W miejsce posła Adolfa Macieszy, okręg 9, Płock, z listy BBWR, wchodzi Jan Kresa, adwokat w Warszawie. 5. W miejsce Maurycyego Jaroszyńskiego okręg 8, Ciechanów, z listy BBWR, wchodzi Stanisław Deptuła, rolnik z powiatu Pułtuskiego. 6. W miejsce Franciszka Wrzesińskiego, z listy Nr. 24 (Katol. Narod.) okręg Nr. 31, Toruń, wchodzi Stefan Sacha, redaktor z Torunia. 7. W miejsce Joachima Wołoszyńskiego, z listy BBWR, okręg 58, Kowel, wchodzi Bernard Badowski, rolnik z powiatu lubomelskiego. 8. W miejsce Stanisława Wojnowskiego, z listy Katol. Narod., okręg 30, Grudziądz, wchodzi Józef Mazur, przemysłowiec z Grudziądza. 9. W miejsce Eustachego Sapichy,

z listy BBWR, okręg 7, Łomża, wchodzi Piotr Targoński, rolnik powiatu łomżyńskiego. 10. W miejsce Henryka Bittnera, komunisty, okręg 13, Łódź, wchodzi Aron Spieberg, huralista z Łodzi. 11. W miejsce Wł. Baczyńskiego, komunisty, okręg 21, Bedzin, wchodzi Jan Ciehecki, włókiennik z Zawiercia. 12. W miejsce Adolfa Warszawskiego, komunisty, okręg warszawski, wchodzi Tadeusz Zarski, dziennikarz z Warszawy. Zaznaczyć należy, że Jan Ciehecki, który miał otrzymać mandat po Wł. Baczyńskim, nadesłał pismo, w którym zrzeka się swego mandatu. Ponadto zrzekł się mandatu dotychczasowy poseł z listy katolicko-narodowej, powiatu warszawskiego, dr. Ludwik Wiśniewski.

OSTRA KRYTYKA ARMJI RUMUŃSK.

Bukareszt, 10. (AW) Na ostatnim posiedzeniu parlamentu rumuńskiego, prof. Jorga poddał krytyce organizację i stan armji rumuńskiej. Armja ta na wypadek wojny, uległaby przeciwnikowi głównie z powodu niedostatecznego uzbrojenia i wyszkolenia. Prof. Jorga podkreślił również papierowość sojuszków zawartych przez Rumunję z innemi państwami. Zarzuty te zbijał w dłuższym przemówieniu premier Maniu.

POSEŁ ROJA NIE ZŁOŻYŁ JESZCZE MANDATU.

Warszawa, 10. grudnia. (Z) Wbrew innym wiadomościom poseł stronnictwa chłopskiego Roja dotąd nie złożył mandatu poselskiego, natomiast zapowiedział ewentualne złożenie mandatu poselskiego w kancelarii sejmowej.

NAJLŹEJSZY KOLNIERZ:

— WYŁĄCZNY SKŁAD: —

A LA VILLE DE PARIS

GABRYEL STARK

LWÓW, PL. MARJACKI 11.

POLOWANIE REPREZENTACYJNE W BIAŁOWIEŻY.

Warszawa, 10. grudnia. (AW). W ciągu najbliższych 10 dni p. Prezydent Rzplitej udaje się do Białowieży na polowanie reprezentacyjne. P. Prezydentowi towarzyszyć będą przedstawiciele świata politycznego, dyplomatycznego i wojskowego. Pobyt p. Prezydenta Rzplitej w Białowieży potrwa około tygodnia.

P. OWSIEJENKO.

Warszawa 10. grudnia. (AW). Nowy poseł Zw. Sow. w Warszawie, Antonow-Owsiejenko, przybędzie do stolicy Polski z końcem bieżącego miesiąca. P. Owsiejenko udać się ma w najbliższym czasie z Pragi do Moskwy, a stąd po uzyskaniu szeregu instrukcji swego rządu wyjedzie do Warszawy.

NOWE PŁATOWCE KOMUNIKACYJNE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 10. grudnia. (st) Fabryka Plage Iłasińskiego oraz Podlaska Wytwórnia samolotów, przystąpiły do budowy nowych typów 4-ro osobowych płatowców komunikacyjnych własnej konstrukcji. Budowa nowych samolotów ukończona będzie w końcu zimy, tak, że wczesną wiosną aparaty poddane będą próbom w tunelach aerodynamicznych w powietrzu. Nowe aparaty obsługiwać będą mniej uciążliwe linie. W tym miesiącu odbędą się w podlaskiej Wytwórni samolotów próby z dwoma nowymi płatowcami pościgowymi szkolnymi, miejscowym PWS. 11 i miejscowym PWS. 12. Próby wykazują znaczną „stateczność” nowych płatowców.

SPRAWA PROGÓW KOLEJOWYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 10. grudnia. (Z) W najbliższy czwartek, odbędzie się posiedzenie nadzwyczajnej komisji skarbowej dla zbadania sprawy progów.

—o—

Państwo Zamojscy udają się do Angoli

GDZIE ZAMIERZAJĄ ZAKUPIĆ TERENY DOŚWIADCZALNE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10. grudnia. (st). W dniu wczorajszym wyjechał do kolonii portugalskiej Angoli w Afryce Zachodniej pierwszy polski pionier kolonista Michał hr. Zamojski w towarzystwie małżonki. Podróż do Lizbony odbędzie p. Zamojski samochodem, w Lizbonie zatrzyma się kilka dni, następnie statkiem wyjedzie do Angoli. Tereny, które p. Zamojski zakupi od rządu portugalskiego w Angoli, będą przeznaczone pod farmy doświadczalne. Będzie to pierwszy etap pracy kolonizacyjnej, aby koloniści, którzy później przybędą

do Angoli, znaleźli się w warunkach pomyślniejszych. Tereny te będą później parcelowane. Przewidywane jest również przygotowanie emigracji kupieckiej polskiej do Angoli. Akcja kolonizacyjna w Angoli została podjęta w porozumieniu z polskimi organizacjami społecznymi i państwowymi. — Władze portugalskie odnoszą się do tej akcji bardzo życzliwie i udzieliły gotowość udzielenia znacznych terenów na dogodnych warunkach dla celów kolonizacyjnych.

Budżet wojskowy Francji.

Paryż, 10. grudnia. (PAT). Na wczorajszym posiedzeniu wieczornym izba prowadziła dyskusję nad budżetem ministerstwa wojny. — Sprawozdawca stwierdził, że całokształt budżetu wyraża się cyfrą 6 miliardów 394 miliony i jest niższy o 5 milionów od budżetu r. 1928, jak również od budżetu 1913 r. Dalej podkreślił sprawozdawca, iż Francja pragnąc wykazać swoje dążenia pokojowe, zredukowała czas trwania służby wojskowej, co jednak pociągnie za sobą nowy wydatek w wysokości 600 milionów na organizację armii. Dalej sprawozdawca zauwa-

ża, iż Francja zredukowała swoje wydatki o 10%, podczas gdy wydatki na armię lądową w Anglii wzrosły od roku 1913 o 16%, w Stanach Zjedn. o 72%, w Italii o 15%, zaś Niemcy wydają z góry 4 miliardy na 130.000 żołnierzy. Deladier krytykował budżet ministerstwa wojny wyższy, jak mówił, o 600 milionów od budżetu 1929 r. i domagał się dalszej redukcji personelu wojskowego przy jednoczesnym zaopatrzeniu w bardziej nowoczesne materiały, co skutecznie zapewnić może bezpieczeństwo kraju.

Kłopoty rządu angielskiego

LEWICA LABOUR PARTY WRAZ Z LIBERAŁAMI PRZECIWKO PROJEKTOM RZĄDOWYM.

Londyn, 10. grudnia. (AW). Nowe trudności stanęły przed rządem robotniczym w Anglii w związku z projektowaną reorganizacją przemysłu węglowego. Projekty ustaw w tej sprawie będą rozpatrywane przez Izbę w drugiej połowie grudnia, jak się okazuje jednak, nie mają one zapewnionej

większości. Mianowicie, poza opozycją skrajnego skrzydła Labour Party przeciw projektowi występują również liberałowie. Jak słychać, sytuacja przedstawia się tem poważniej, iż rząd w związku z kwestią przyjęcia, czy też odrzucenia ustaw, wiązać zamierza kwestię zaufania.

Wygłosił śmiertelny toast

A NASTĘPNIE POZBAWIŁ SIĘ ŻYCIA.

Warszawa, 10. grudnia. (AW). Popełnił tu samobójstwo 30-letni Tadeusz Szymczak, kierownik Kasy Chorych w Markach. Szymczak cierpiął od dłuższego czasu na chorobę nerwową i miewał nawet ataki furji. Przed samobójstwem napełnił kieliszek winem i

spełnił w ręce żony śmiertelny toast, poczem wyjąwszy rewolwer z kieszeni, celnym strzałem pozabawił się życia. Szymczak pochodził z rodziny samobójców, ojciec jego i dwaj bracia zmarli również podobną śmiercią.

AMERYKA ODRACZA SWE PRZYSTĄPIENIE DO MIĘDZYN. TRYBUNAŁU ROZJEMCZEGO W HADZE.

Nowy Jork, 10 grudnia. (AW) W Waszyngtońskich kołach politycznych liczą się z możliwością odroczenia kwestji przystąpienia Stanów Zjednoczonych do Międzynarodowego Trybunału Rozjemczego w Hadze, aż do czasu zebrania się nowego kongresu po wyborach w r. 1930. Opozycja w senacie zapowiada gwałtowną walkę przeciwko przystąpieniu do Trybunału. Na czele tej opozycji stoją senatorowie: Borah i Johnson.

TAJNE RZEŹNIE.

Wilno, 10. grudnia (AW) Wykryto tu 5 tajnych rzeźni, w których skonfiskowano do 1000 kg mięsa niestemplowanego.

Ruch cudzoziemców w Polsce.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10. grudnia. (st) Komisja dla zbadania zagadnień turystycznych w Polsce, podaje ciekawe dane statystyczne dotyczące ruchu cudzoziemców w Polsce, i tak w miesiącach od maja do lipca włącznie, w bieżącym roku, bawiło w Polsce ogółem 44.862 cudzoziemców, w tem Anglików 1598, Francuzów 2072, Amerykanów, 6152, Niemców, 16.928, Czechów 6.169, Szwajcarów, 601, Węgrów 567, reszta przypada na inne państwa. Australijczyków przyjechało 9, z Afryki 41.

NOVELIZACJA USTAWY O REFORMIE ROLNEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10. grudnia. (st) Prace nad projektem noweli do ustawy o reformie rolnej, zostały w Min. reform rolnych ukończone. Projekt ten będzie przedmiotem szczegółowej dyskusji z Min. rolnictwa, skarbu i innymi resortami, zainteresowanymi w tej sprawie. Po uzgodnieniu stanowiska wszystkich zainteresowanych czynników, projekt noweli zostanie przez Min. reform rolnych przesłany do Prezydium Rady Min. do rozpatrzenia i uchwalenia.

OBRADY PRZEDSTAWICIELI PRZEMYSŁU CUKROWNICZEGO.

Warszawa, 10. grudnia. (AW) Dnia 9 bm. rozpoczęły się w Warszawie obrady walnego zgromadzenia członków Związku Zawodowego Cukrowników Królestwa Pol., Wołynia, Małopolski i Śląska. Udział w obradach jest bardzo liczny, gdyż reprezentowane są wszystkie cukrownie. Tematem obrad jest obecna sytuacja w przemyśle cukrowniczym, oraz sprawa porozumień międzyzwiązkowych, zawartych ostatnio na przeciąg 5 lat. Obrady potrwają 2 do 3 dni.

PROTESTY WEKSŁOWE ZWIĘKSZAJĄ SIĘ.

Warszawa, 10. grudnia. (AW) Według zebranych przez Gł. Urząd Statyst. dat zaprotestowano w październiku br. 502.796 weksli na kwotę 118 i pół miliona zł., czyli o 50.000 weksli więcej niż we wrześniu br. i na kwotę o 13 milj. większą niż we wrześniu. W październiku zaprotestowano we Lwowie 12.775 weksli na 4.561.000 zł.

GROŹNY POŻAR W ŁODZI.

Łódź, 10. grudnia (AW) Dziś o godz. 1-szej w nocy wybuchł groźny pożar w trzypiętrowym gmachu fabrycznym przy ul. Wólczańskiej 27, należącym do Zeltera i Ungera, którzy cały szereg pomieszczeń fabrycznych wydzierżawili miejscowym fabrykantom. Pożar powstał na trzecim piętrze w tkalni i rozszerzał się tak gwałtownie, iż mimo, że w akcji ratunkowej brało udział 5 oddziałów straży ognowej, po 2 godzinach bezskutecznych wysiłków wezwano do pomocy jeszcze 3 oddziały straży. Dopiero nad ranem pożar zdolano zlokalizować. Straty olbrzymie, na razie jednak nie zdolano ich ustalić.

ZAMACH SAMOBÓJCZY NAUCZYCIELA

Wilno, 10. grudnia (AW) W lokalu inspektoratu szkolnego w Mołodecznie, nauczyciel szkoły powszechnej, Krzyżanowski, w niewyjaśnionych okolicznościach podczas rozmowy z inspektorem szkolnym popełnił zamach samobójczy, raniąc się wystrzałem z rewolweru w lewą pierś Denata w stanie bardzo ciężkim ułożono w szpitalu.

Interpretacja Sądu Najwyższego

dotycząca przepisów kodeksu postępowania karnego.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 10. grudnia. (Z) Wobec wątpliwości w interpretacji przepisów nowego kodeksu postępowania karnego, dotyczących się wznowienia postępowania, zakończono wyrokiem prawomocnym, Prezes Izby karnej Sądu Najwyższego zwrócił się na podstawie art. 41 prawa o ustroju sądów powszechnych dla wyjaśnienia tych przepisów. Wskutek tego Sąd Najwyższy uchwalił następujące zasady prawne: 1) za nowe fakty lub dowody w myśl art. 599 k. p. k. uważać należy nieznanne ani sądom, ani też zgłaszającemu wnioski o wznowienie postępowania (noviter reperia), 2) wyrok prawomocny, o którym mówi art. 578 k. p. k. musi być skazujący, 3) w wypadkach wznowienia postępowania na korzyść oskarżonego przyczyny wskazane w art. 577 k. p. k. muszą być ustalone w sposób określony w art. 578 k. p. k. Prośby o wznowienie postępowania nie pochodzące od prokuratora, wniesione przed 1. lipca 1929 nie muszą być podpisane przez adwokata, jeśli uprzednio obowiązujące ustawy dzielnicowe tego nie wymagały.

ECHA WALKI WYBORCZEJ W WARSZAWIE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 10. grudnia. (st) Dziś w sądzie apelacyjnym w Warszawie odbyła się rozprawa przeciwko członkowi bojówki PPS. Tymaczowskiemu, oskarżonemu o zabójstwo dokonane w r. 1927 podczas wyborów do Rady miejskiej. Tymaczowski zabił wówczas Stanisława Kozłowski, rozlepiającego proklamacje wyborcze obozu narodowego. Sąd okręgowy zabójcę uniewinnił, motywując to momentem obrony koniecznej. Wskutek apelacji urzędu prokuratorskiego dziś sprawa ta znalazła się w sądzie apelacyjnym, gdzie uchylony został wyrok I. instancji i Tymaczowski skazany został na jeden rok więzienia. Kara na podstawie amnestji zmniejszona została do połowy, a nadto sąd postanowił przedłożyć p. Prezydentowi Rzplitej prośbę o zmniejszenie wyroku na jeden miesiąc twierdząc w drodze łaski.

INCYDENT NA POSIEDZENIU TOW. UKR. - LITEW.

Warszawa 10. grudnia. (AW) Donoszą z Kowna: Na posiedzeniu tow. ukraińsko - litewskiego doszło do poważnego incydentu, wywołanego przez posła sowieckiego w Kownie. Na posiedzeniu ten jeden z prelegentów, mówiąc o okupacji Ukrainy, zaznaczył, że Ukraina przeszła okupację niemiecką, polską i bolszewicką. Wówczas powstał poseł sowiecki, obecny na posiedzeniu w charakterze gościa i oświadczył, że protestuje przeciwko zwrotowi okupacji bolszewicka na Ukrainie, gdyż Ukraina jest naprawdę wolna dopiero teraz. Nie panując nad sobą dyplomata sow. zagroził, że zamknie tow. litewsko - ukraińskie w Kownie. Oświadczenie to omal nie wywołało poważniejszej awantury, lecz dyplomata bolszewicki przezornie wyszedł z sali.

Z czego mają żyć?

Żalostne dzieje nowego statutu emerytów teatru miejskiego.

Lwów, 11. grudnia.

(.) Jeśli o co modli się dziś szczególnie żarliwie spokojny obywatel w swej modlitwie codziennej, to chyba najbardziej o to, by jakaś sprawa, dotycząca jego żywotnych interesów, nie poszła „drogą urzędową”. Bo zaiste, w zawodach z biegiem urzędowych instancji, żółw miałby wszelkie szanse pobicia rekordu. Niewesoła ta refleksja nasuwa się nieodpornie w związku z następującą przykrą sprawą:

Jeszcze w kwietniu br., po dość długich wędrówkach przez różne komisje i sekcje, sprawa nowego statutu emerytalnego dla artystów teatru miejskiego, dostała się wreszcie na piętno Rady Przybocznej, która ten statut jednomyślnie zatwierdziła. Dzięki temu, artyści teatralni, którzy od kwietnia br. przeszli na emeryturę, mogli się spodziewać, że nie stanie na przeszkodzie w otrzymaniu co mie-

siąca należnych im na podstawie nowego statutu poborów.

A przecież dotychczas — a mamy już miesiąc grudzień — wypłaty te nie nastąpiły, wskutek czego wszyscy dotknięci tem opóźnieniem, jak łatwo sobie wyobrazić, znajdują się w niesłychanie przykrym położeniu, a niektórzy są wprost pozbawieni środków do życia.

Cóż się bowiem okazało? Oto sprawa, która zdawała się definitywnie załatwioną, „zalega” między instancjami a wszelkie próby, aby ją ruszyć z tego zatoru, nie odniosły dotychczas pożądanego skutku. Uchwalała Rady Przybocznej bowiem, wymagająca do swojej prawomocności zatwierdzenia Województwa, została tam odesłana przez Magistrat dopiero w lipcu, a w tej instancji „spoczęła” znowu przez szereg miesięcy. Gdy wreszcie wskutek urgencji Zaspu i licznych inter-

wencji osób wpływowych, Województwo zdecydowało się ją rozpatrzyć, została w listopadzie odesłana z powrotem do Magistratu z uwagą, „ż uchwala Rady Przybocznej nie posiada należytej motywacji prawnej”.

Ze względów formalnych zatem, dziś, w trzy kwartały po przyjęciu przez Radę Przyboczną nowego statutu emerytalnego, sprawa znajduje się na tym samym punkcie, w jakim była w kwietniu, tj. w dniu powzięcia przez Radę Przyboczną uchwały w tej mierze. Różnica polega tylko na tem, że całe grono ludzi, którzy, opłacając przez długie lata wkładki do funduszu emerytalnego, nabyli prawo do zabezpieczenia po wystudze lat lub też na wypadek inwalidztwa czy choroby, znajduje się od szeregu miesięcy w najbardziej opłakanym położeniu. Wobec fatalnych skutków, jakie dla stroni interesowanych wywołuje takie biurokratyczne przeciąganie ad in finitum sprawy, która przy obywatelskiem jej traktowaniu mogła być załatwiona w przeciągu najwyżej paru tygodni, apelujemy w imieniu poszkodowanych tą zwłoką do Zarządu miasta, aby zechciał spowodować jak najrychlejsze przedłożenie Województwu odnosnej uchwały Rady Przybocznej z należytem prawem jej umotywowaniem, zaś do władz wojewódzkich, aby raczyły niezwłocznie zatwierdzić i wprowadzić w życie nowy statut emerytalny.

Równocześnie przedkładając Zarządowi miasta jeszcze drugą prośbę interesowanych, pozwolimy sobie ją poprzedzić następującą uwagą:

Nie ulega wątpliwości, że ze względów humanitarnych, które winny być stosowane do wszystkich bez wyjątku, nie jest dopuszczalne pozostawianie ludzi bez należnych im poborów. — W tym wypadku warto nadto jeszcze podkreślić, że w rzędzie tych osób, które wyczekują daremnie realizacji praw im należnych, znajdują się ulubieńcy publiczności lwowskiej, a wszyscy oni, bez wyjątku, w miarę swoich sił i zdolności poświęcali dziesiątki lat pracy służbie dla kultury narodowej.

Z tego względu tem usilniej polecamy p. Komisarzowi miasta prośbę interesowanych, aby zamim nowy statut uzyska prawomocność, zechciał zarządzić, by wszystkim emerytom teatralnym, podlegającym nowemu statutowi, wypłacono tymczasowo z Kasy miejskiej załóżki, przynajmniej do wysokości emerytury, jakaby się im należała wedle norm dawnego statutu.

Niewątpliwie, że apel artystów znajduje należyte zrozumienie u czynników decydujących, które przyjdą jak najrychlejsz z pomocą wszystkim, których zwłoka w załatwieniu powyższej sprawy pozbawia dobrze nabytych praw i stawia w położeniu bez wyjścia.

BOGOMOŁOW PRZYBYŁ DO LONDYNU

Londyn, 10. grudnia (AW) Przyjazd nowego rosyjskiego posła w Londynie — Sokolnikowa, nastąpić ma w dniu jutrzejszym. Radca poselstwa w Londynie, dotychczasowy poseł sowiecki w Warszawie, Bogomołow, przybył już dziś do Londynu.

Zajścia w Mostach Wielkich przed sądem warszawskim.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10. grudnia. (Z) 11-go styczni. odbędzie się sensacyjna rozprawa głównego komendanta PP. Male-

szewskiego przeciw „Myśli Niepodległej” o zajścia w Mostach Wielkich.

Procedura mniejszościowa na G Słasku

STANOWI PRZEDMIOT ROKOWAŃ POLSKO - NIEMIECKICH W PARYŻU.

Paryż 10. grudnia. (PAT.) Wczoraj rozpoczęły się polsko - niemieckie rokowania w sprawie zastąpienia pewnych postanowień konwencji genewskiej Rokowania te są dalszym ciągiem negocjacji prowadzonych w marcu i kwietniu b. r., które zakończyły się układem ulepszącym procedurę mniejszościową górnośląską. Obecna faza rokowań obejmuje kwestję zapisów do szkół mniejszościowych. Wczorajsze posiedzenie inauguracyjne miało charakter normalny. Przewodniczył obradom ambasador japoński

Adatsi, który otworzył zebranie, kreśląc genezę rokowań i precyzując ich przedmiot. Po przemówieniach obu szefów delegacji posiedzenie zamknięto. Narazie toczyć się będą rozmowy, mające za zadanie sprecyzowanie pewnych punktów rokowań. W rokowaniach bierze udział: prezydent komisji mieszaney G. Śląska Calonder, oraz reprezentanci Sekretariatu Generalnego Ligi Narodów. Delegacji polskiej przewodniczy minister Sokal, delegat Rzeczypospolitej przy Lidze Narodów.

Plan reformy podatkowej w Niemczech

OBNIŻENIE PODATKU DOCHODOWEGO I STOPNIOWE ZNIŻENIE OBCIĄŻEŃ PRZEMYSŁU. — ZWIĘKSZENIE PODATKU KONSUMPCYJNEGO OD PIWA I TYTONIU. — SOCJALIŚCI PRZECIW PROJEKTOWI SWEGO TOWARZYSZA PARTYJNEGO.

Berlin 10. grudnia. (AW.) Doniosły plan reformy podatkowej rozłożony na 5 lat, który w formie kompletu ustaw ma być wniesiony przez Reichstag w czwartek, zawiera projekt niżki podatku dochodowego o 1 miliard marek, tj. 25 proc. dotychczasowych wpływów podatkowych, stopniowe zniesienie obciążeń przemysłu w wysokości 300 milj., oraz 400 milj. podatku od dóbr realnych, jakoteż zniesienie podatku od cukru. Projekt przewiduje natomiast podwyżkę podatku konsumpcyjnego od piwa i tytoniu, w łącznej wysokości 400 milj. mk. i szereg pomniejszych zmian. Pro-

jekt podwyżki cen biletów kolejowych został odrzucony. Sytuacja jest o tyle paradoksalna, że wprawdzie obie partje rządowe: narodowa partja ludowa i centrum zgodziły się w zasadzie na projekt reformy, natomiast trzecia partja rządowa, socjaliści, odrzucają kategorycznie program swego ministerjalnego towarzysza szefa resortu skarbowego Hilferdinga, gdyż program zawiera znaczne ulgi dla przemysłu i sfer posiadających, a komuniści wyzyskują ten atut dla bardzo intensywnej agitacji. Decydujące posiedzenie Reichstagu odruczone zostało do czwartku.

Obniżenie opłaty stemplowej

od obrotu papierami wartościowymi.

Warszawa, 10. grudnia (PAT) Dziennik Ustaw Rzeczyp. z dnia 9. bm. Nr. 83 zawiera rozporządzenie ministra skarbu z dnia 20. listopada br. w sprawie opłaty stemplowej od obrotu papierami wartościowymi. Zgodnie z tem rozporządzeniem, stopa 2/10% została obniżona na 1/10%. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1930.

POLSKA PRZODOWNIKIEM SŁOWIAŃSZCZYZNY.

Praga, 10. grudnia (PAT) Na dorocznym zebraniu gospodarczego Związku dla słowiańskiego wschodu, dyrektor Izby handlowej, inżynier Matouse, w sprawozdaniu podniósł coraz bardziej wzrastające znaczenie Polski, jako przodownika Słowiańszczyzny i jej rozwoju gospodarczego w ostatnich latach. Mówca wskazał również na wspieranie przedsięwzięcia Polski, jak Gdynia i PKW., oraz wyraził swą wdzięczność poselstwu i konsulatom polskim w Czechosłowacji za wybitną pomoc i poparcie prac nad współdziałaniem gospodarczym Czechosłowacji i Polski.

NOWY RZĄD CZESKI OBJĄŁ URZĘDOWANIE.

Praga, 10. grudnia. (PAT) Nowy rząd republiki czechosłowackiej, po złożeniu wczoraj uroczystego ślubowania na ręce prezydenta Massaryka, objął w dniu dzisiejszym urzędowanie.

PROCES O PRZEMYCANIE AMUNICJI.

Berlin, 10. grudnia. (PAT) Przed sądem ławniczym w Kilonji rozpoczął się dziś sensacyjny proces przeciwko 5 kupcom w Berlinie i 2 oficerom, b. majorowi Seemannowi i por. oddziału wywiadowczego marynarki niem. Przeciwnemu o przemykanie amunicji zagranicę. W roku 1928 niemiecka straż celna skonfiskowała w porcie kilonjskim 16 wagonów załadowanych skrzyniami z bronią i amunicją i zadeklarowanych jako wyroby metalowe. Ładunek ten miał być przewieziony na parowcu norweskim Akrehin. Przewodniczący sądu zawiadomił, iż rozprawa, ze względu na interes państwa, prowadzona będzie przy drzwiach zamkniętych.

WYPADKI NA HAITI.

Nowy Jork, 10. grudnia. (AW) Według doniesień z Haiti przybycie tam oddziału piechoty marynarki na krążowniku „Calweston” spowodowało znaczne uspokojenie i odprężenie sytuacji. W kołach waszyngtońskich panuje przekonanie, iż polityka rządu w związku z wypadkami w Haiti, będzie całkowicie zaaprobowana przez kongres. Natomiast obawiają się, iż propozycja prezydenta Hoovera w kwestji wyłonienia specjalnej komisji w tej sprawie napotka na poważny opór.

ARESZTOWANIE MORDERCY MARJI HAHN.

Berlin, 10. grudnia. (PAT) W jednym z przytułków dla bezdomnych, w miejscowości Nowawies, pod Berlinem, aresztowany został ubiegłej nocy niejaki Niestroy, który wśród podejrzanych okoliczności znikł nagle po zamordowaniu Marji Hahn z Düsseldorfu. Po wykryciu morderstwa, poszukiwano bezskutecznie Niestroya. Pewne okoliczności przemawiają za tem, że był on właściwym mordercą Marji Hahn.

Organizacje urzędnicze o I ście Marszałka Daszyńskiego.

Warszawa 10. grudnia. (PAT.) Pol. Agencja Tel. donosi: Organizacje urzędnicze, nie biorące udziału w kongresie, dotknięte do żywego demagogiczną treścią listu Marszałka Sejmu Daszyńskiego, wystosowanego do kongresu pracowników państwowych, z treści którego mogłoby wynikać, iż nie wzięły udziału w kongresie, jako „szczęśliwi wybrańcy”, odpierają z najwyższym oburzeniem powyższą insynuację i stwierdzają, że udziału w kongresie nie wzięły wyłącznie ze względu na polityczny jego charakter. W akcji rzeczowej i poważ-

nej o poprawę bytu pracowników państwowych bierzemy udział, za taką jednak akcję nie możemy jednak uznać, ani odbytego niedawno kongresu, ani, tembardziej, niedozwolonej inauguracji p. Marszałka Daszyńskiego, podyktowanej, nie rzetelną troską o poprawę bytu rzeczy pracowniczej, lecz wyłącznie względami partyjno - demagogicznymi. Podp. Stowarzyszenie urzędników skarbowych Rzeczypospolitej. Stowarzyszenie urzędników skarbowych z wykształceniem akademickim. Stowarzyszenie urzędników kontroli skarbowej.

Wrzenie w Chinach.

Szanghaj, 10. grudnia. (PAT) W dalszym ciągu napływają tu uchodźcy z Nankinu, gdzie zgodnie z zapowiedzią Ciang Kai Szeka, koncentrują się oddziały wojskowe dla obrony Szanghaju i Nankinu, przyczem w tym celu ściągane są z zachodu i południa wszystkie rozdzielone siły. Cudzoziemskie koła wojskowe w Szanghaju uważają, że oddziały cudzoziemskie wystarczą zupełnie dla stawienia czoła trudnościom, jakie mogą wyłonić się w najbliższej chwili. Niemniej jednak wydano zarządzenia celem wzmocnienia sił morskich i lądowych dla obrony konsulatów międzynarodowych. Krążownik amerykański Pittsburg od-

plynał wiecz. do Szanghaju. 7 kontrtorpedowców wyruszyło dziś rano w tym samym kierunku.

O BEZPIECZEŃSTWO ANGLIKÓW W CHINACH.

Londyn, 10. grudnia. (AW). Na ostatnim posiedzeniu Izby Gmin Henderson, zdawał sprawę z zarządzeń wydanych dla zabezpieczenia poddanych angielskich w Chinach. Angielski konsul generalny w Nankinie otrzymał polecenie, aby w razie groźnego niebezpieczeństwa natychmiast wszystkie kobiety i dzieci obywateli angielskich wsadził na okręty, stojące na kotwicy w portach chińskich.

Spłoszeni podpalacze ostrzeżeni wac się zbiegli.

OGIEŃ ZOSTAŁ STŁUMIONY, NIE WYRZĄDZAJĄC WIĘKSZYCH SZKÓD.

Lwów, 11. grudnia. (—). Dowiadujemy się, że onegdaj wieczorem nieznani sprawcy zdołali podpalić na leśniczówce Podciemne ad Romanów (w pow. bóbreckim) stodołę,

stanowiącą własność hr. Alfrida Potockiego, przyczem oddali dwa strzały. Na strzały te odpowiedział zarządca lasów Biesiadzki, ale bez rezultatu. Ogień został stłumiony w zarodku.

Sprawa trupów dla celów naukowych.

(Od naszego korespondenta.)

Warszawa, 9. grudnia.

Sprawa trupów, potrzebnych dla celów naukowych, która od dziesięciu lat przysparza dużo kłopotu uniwersytetom w całej Polsce, a ostatnio miała tak przykry epilog na Wszechnicy krakowskiej, zostanie nareszcie uregulowana. W tym celu odbyła się dziś z polecenia Rządu konferencja w Ministerstwie Wyznań Relig. i O. P. Przewodniczył dyr. dep. Suchodolski a w konferencji wzięli udział pp. profesor Loth (Warszawa), rektor Kostanecki i prezes Landau (Kraków), profesor Markowski, prezes Chajes i dyr. szpitala Meisels (Lwów), prof. Reicher i prez. dr. Wygodzki (Wilno) oraz pp. poseł Farbstajn, rabin prof. dr. Schorr, senator dr. Szabad i referenci Ministerstwa spraw wewn. (dep. zdrowia) i wyznań relig.

Konferencja po wypowiedzeniu się wszystkich delegatów, doprowadziła do porozumienia o tyle, że wszyscy uznali konieczność uregulowania sprawy drogą ustawy wzgl. rozporządzenia. Przedstawiciele ludności żydow-

skiej przedłożyli uzgodnioną przez prez. wyżej wzmiankowanych miast rezolucję i projekt takiego rozporządzenia. Cała konferencja miała przebieg bardzo poważny i wkrótce zapewne odnośne rozporządzenie się pojawi, kładąc kres smutnym nieporozumieniom między młodzieżą kształcącą się na medycynie.

Przedstawiciele gmin żydowskich przedłożyli następujące rezolucje: 1) Z punktu widzenia przepisów religij żydowskiej zabieranie zwłok dla celów prosekatoryjnych jest zakazane. 2) Gdyby jednak czynnik rządowy, pomimo zasadniczego sprzeciwu Rabinatu, obstawał za wydaniem przepisów ogólnych o obowiązku dostarczenia zwłok ze szpitali do prosekatoryjów po upływie 48 godzin od chwili zgonu, o ile nie zgłosi się rodzina, to należy jednocześnie wydać przepisy ustawowe: a) Przy przyjęciu chorego do szpitala należy ustalić nazwiska i adres najbliższych krewnych; b) Niewzłocznie po zgonie należy telegraficznie zawiadomić podanych krewnych w ciągu 48 godzin od chwili zawiadomienia nie można zarządzić wydania zwłok dla celów prosekatoryjnych; c) W razie niemożności ustalenia istnienia lub adresu krewnych należy niezwłocznie powiadomić o zgonie miejscowy Rabinat lub Zarząd gminy. 3)

Wszelkie uchwały i zarządzenia Senatów Akademickich, mocą których udział i prace medyków-żydów w prosekatoryjach uzależnione są od napływu zwłok żydowskich, jak również wszelkie przepisy, ustalające kontyngent wyznaniowy trupów, winny być uchylone 4) Zwłoki po dokonaniu prac prosekatoryjnych należy zwrócić miejscowej gminie, celem ich rytualnego pochowania.

OFIARY BURZY W KANALE LA MANCHE.

Paryż, 10. grudnia. (PAT) „L'Journal” oblicza, że w czasie ostatniej burzy w kanale La Manche i na Oceanie Atlantyckim zginęło 71 marynarzy.

Amsterdam, 10. grudnia. (PAT) Na całym wybrzeżu szaleje dziś gwałtowna burza. Od wielu statków przejęto sygnały, wzywające pomocy.

ZJAZD WYDAWCÓW KSIĄŻEK.

Warszawa, 10. grudnia. (PAT) Dziś odbył się pierwszy ogólny Zjazd Wydawców Książek, w którym wzięło udział około 100 osób. Sprawy Zjazdu z zakresu działalności wewnętrznej i stosunku do międzynarodowej organizacji wydawców książek referował p. Gebettner, Polonicki, Arct i Mordkowiec.

Przewodniczył p. St. Arct, który zagajając Zjazd, dał obraz 10-letniej prawie działalności Towarzystwa Wydawców Książek.

KATASTROFALNY POŻAR W KINOTEATRZE.

Nowy Jork 10. grudnia. (PAT) W kinoteatrze, w dzielnicy Manhattan wybuchł pożar, w czasie którego zginęło 10 osób.

DYMISJA PREZYDENTA GRECJI.

Ateny, 10. grudnia. (PAT). Prezydent republiki podał się do dymisji. — Przyczyną tego kroku jest zły stan zdrowia.

Posterunkowy zastrzelił przestępcę.

Lwów 11. grudnia.

(—) Wczoraj w południe posterunkowy Stanisław Babiarz z posterunku P. P. w Nakonecznem, pow. Jaworów, strzelił do niebezpiecznego przestępcy Wasyla Kosyka z karabinu i ranił go w prawy bok. Kosyk w trzy kwadranse później zakończył życie.

Wsi spokojna...

Lwów, 11. grudnia.

(—). Przedwczoraj wieczorem trzech nieznanych sprawców wdarto się do mieszkania Ludwika Sajdak w Kopytowiu (pow. Krosno) i po steroryzowaniu domowników rewolwerami, zabrali z kufra garderobę, wartości 400 zł. i 50 zł. w gotówce, poczem zbiegli. Przed odejściem rabusie dali kilka strzałów na postrach.

Zabójstwo.

Lwów, 11. grudnia.

(—). Przedwczoraj w Łękach (pow. Krosno) niejaki Ludwik Wordak manipulował nieostrożnie karabinem tak, że położył trupem bawiącego w tym domu Jana Samborskiego. Po wypadku tym Wordak zbiegł.

POPIERAJCIE LIGE
MORSKĄ I RZECZNĄ

Czyżby i to było dziełem U.O.W.?

Rola akademika ruskiego Winnickiego w napadzie na sklepikarza Rotha.

Lwów, 11 grudnia.

(—) Proces akad. **Matysiakiewicza** i rolnika **Komarnickiego** z Jamelnicy obok Synowódzka wyznęgo, oskarżonych o napad rabunkowy na dom **Chaima Rotha**, wchodzi obecnie w fazę interesującą

i być może przyniesie jeszcze sensacyjny rezultat. Jak już wczoraj podaliśmy, Matysiakiewicz sam do czynu się przyznał, natomiast Komarnicki kategorycznie wyparł się udziału w napadzie. Matysiakiewicz w swoich zeznaniach potwierdził obronę Komarnickiego, twierdząc, że rabunku dokonał

z kim innym, którego nazwiska podać nie może.

Na tę okoliczność przesłuchano wczoraj niejakiego **Roga**, więźnia, z którym w Stryju Matysiakiewicz przebywał w jednej celi więziennej. Razu pewnego w czasie rozmowy Matysiakiewicz opowiadał Rogowi, że siedzi w śledztwie za napad rabunkowy w Jamelnicy i że o tą samą zbrodnię jest ścigany także Komarnicki, który jednakowoż

jest niewinny, albowiem Matysiakiewicz zbrodnię tę popełnił z akademikiem niejakim **Winnickim**. Po zeznaniach **Roga** Matysiakiewicz zeznania te potwierdził o tyle, iż oświadczył wczoraj, że mówił mu o niewinności Komarnickiego, nie przypominając sobie jednak, by wymienił nazwisko **Winnickiego**. Należy podkreślić, że po aresztowaniu Matysiakiewicza znaleziono u niego rewolwer systemu **Orgesza**, używanego, jak wiadomo, przez członków **Ukraińskiej Wojskowej Organizacji**. Aczkolwiek prokurator na podstawie wyników śledztwa oskarża o współudział w tej zbrodni Komarnickiego, to jednak nie jest wykluczone, że napad rabunkowy popełniony przez Matysiakiewicza i drugiego współnika był dziełem bojówkarzy ukraińskich,

k którzy dokonali rabunku na własną rękę, zaopatrzeni w rewolwery „służbowe”.

Charakterystyczne były również ze znania świadka **Pluwaka**, subiekta kooperatywy w Jamelnicy. Ponieważ oskarżony Komarnicki bronił się w śledztwie, że krytyczny wieczór do godz. 9 spędził w kooperatywie, a następnie poszedł do domu i do samego rana spał, przeto przesłuchano świadka **Plu-**

waka, który w śledztwie podał, że krytycznego wieczoru oskarżonego w kooperatywie nie widział.

Na wczorajszej rozprawie świadek **Pluwak** zmienił zasadniczo swoje zeznania, a mianowicie przypomniał sobie, iż właśnie oskarżony po godz. 8 jeszcze był w kooperatywie, dokąd często zachodził

na pogadanki. Prokurator zastrzegł sobie ściganie te-

go świadka za fałszywe zeznania.

Przesłuchana następnie żona **Komarnickiego** podała, że krytycznego wieczoru mąż przyszedł do domu, około godz. 9 i więcej już nie wychodził. Natomiast obciążająco dla oskarżonego **Komarnickiego** zeznali świadkowie policyjni. Między innymi komendant posterunku zeznał, że gdy rano wkroczył do mieszkania **Komarnickiego**, z butów jego lała się jeszcze woda, co świadczy, że wrócił on do domu późno w nocy.

Dziś będą przesłuchani jeszcze dalsi świadkowie, a wyrok ogłoszony będzie dopiero jutro.

Dwa trupy na torze kolejowym

Zagadka, którą stara się rozwikłać policja.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10 grudnia. (st) Dziś wczesnym rankiem na stacji **Józefów** pod Warszawą dokonano strasznego odkrycia. Mianowicie służba kolejowa

znalazła na torze dwa trupy. Były to okropnie zmasakrowane zwłoki młodego chłopca i młodej dziewcz-

ny. On i ona mieli odcięte głowy. Z dokumentów, znalezionych przy nich, wynika, że byli to 17-letni **Jan Jaworski** i 17-letnia **Leokadia Grabińska**, oboje pochodzili ze **Świdry**. Przyczyny tragicznej śmierci dwojga młodych ludzi jeszcze nie ustalono. Istnieją dwa przypuszczenia. Jedno z nich, że młodzi popełnili

samobójstwo,

mogła ich pchnąć do tego kroku zawiadzona miłość. Obok miejsca, gdzie **Jaworski** i **Grabińska** ponieśli śmierć, znaleziono ślady stóp. Nie były to ślady stóp **Jaworskiego**. Pozwala to przypuszczać, że obok młodych ludzi był jeszcze ktoś trzeci. Obecność tego trzeciego osobnika nasuwa

przypuszczenie zbrodni.

Można się domyślać, że ktoś zazdrosny o to, że **Grabińska** darzy swemi względami **Jaworskiego**, chcąc się zemścić, pchnął oboje pod przejeżdżający pociąg. Śledztwo stara się rozwikłać ciemną w tej chwili zupełnie zagadkę. — Sprawa tragicznej śmierci **Jaworskiego** i **Grabińskiej** jest ogromnie ciekawa ze względu na bardzo młody wiek denatów.

Szajka złodziejska przed sądem.

Lwów, 11. grudnia.

(—). Wczoraj zakończyła się rozprawa przeciwko szajce złodziejskiej z **Janem Ciesińskim** na czele. Po przeprowadzonej rozprawie Trybunał zasądził **Ciesińskiego** na dwa lata ciężkiego więzienia, **Władysława Bodnara** na 3 lata, **Kazimierza Deca** na rok, **Iryne Grzywalską** na 10 miesięcy i **Annę Radomską** na 1 miesiąc. Tej ostatniej karę zawieszono na przeciąg trzech lat.

Kwiaty świeże w doniczkach i cięte Dekoracyjne, akusy, Agawy „MIMOZA” Lwów pl. Smolki 4.

Sprawa majora Urbanowicza

PRZED TRYBUNAŁEM PRZESUWAJĄ SIĘ CORAZ NOWI ŚWIADKOWIE.

Lwów, 11. grudnia.

(—). Proces mjr. **dra Urbanowicza** zbliża się ku końcowi. Najważniejsi świadkowie, których jeszcze dotąd nie słuchano, zostali wezwani na dzień dzisiejszy. Wczoraj zeznawał cały szereg świadków, których zeznania jednakże nie zawierały nic konkretnego. Kilku świadków, a to: **Benzion Baum**, **Samuel Pineles** i **Chawa Lechner** uchylił się od zeznań, albowiem przeciwko nim toczą się dochodzenia w związku z tą aferą poborową. Również chciał uchylić się od zeznań **Ozjasz Fisch**, ale sąd nie zgodził się. Syn **Fischa** służył w 39 pp. w Tarnopolu. Świadek **dał Kreunitzerowi** — który, jak wiadomo, zbiegł za granicę — 500 zł. i syn został wtedy uwolniony.

Świadek **dr. Kielanowski**, fizyk miejski we Lwowie, badał poborowego **Tettelbauma**, u którego stwierdził chorobę nerwową, wystawił mu odpowiednie świadectwo i odstawił do specjalisty. **Tettelbaum** takie samo świadectwo otrzymał wtedy od docenta **Kowalskiego** i został następnie przez dra

Urbanowicza uwolniony.

Dziś zeznawać będzie szwagier oskarżonego **dr. Lewitt** z **Białegostoku** i jego żona. Zeznania te mogą mieć dla rozprawy decydujące znaczenie.

Zgłodniałe wilki rozszarpały konia wraz z woźnicą.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 10. grudnia. (st) Wczoraj rano dwaj mieszkańcy wsi **Drozd** (powiat **Stolpce**) wybrali się furą po drzewo do lasu. Koło zaścianka **Okieńczyce** w odległości 100 m. od posterunku policyjnego napadło na nich stado wilków. — Zwierzęta zgłodniałe, nie bacząc na razy, rzuciły się na konia i ludzi. Zaalarmowani policjanci wybiegli z posterunku i strzałami rozpędzili zgraję wilków. Koń został zagry-

ziony na śmierć, a jeden z wieśniaków poszarpany straszliwie walczył ze śmiercią.

Napad na woźnego sądowego.

ZAMASKOWANI BANDYCI ZRABOWALI MU 65 ŻŁ. I ZBIEGLI.

Lwów, 11. grudnia.

(—). Onegdaj około godz. 3-ciej popołudniu dwóch nieznanych zamaskowanych i uzbrojonych w karabin osobników napadło na drodze między

Zapałowem a **Hamarnią** (pow. **Lubaczów**) na woźnego sądowego z **Lubaczowa** **Mikołaja Bazylewicza** i zrabowali mu 65 zł.

Farmer milionerem.

Romantyczna historia wielkiej fortuny.

(Do ryciny na str. 1).

Lwów, 11. grudnia.

(=). Minęły już w Ameryce czasy, w których wielkie, indywidualne fortuny tworzyły się wśród gigantycznych zmagani i zapasów z warunkami życia. Miejsce

kolosalnych majątków,

prócz tych, które oddawna istnieją — zajął przeciętny, ale szeroko rozpo-
wszechniony dobrobyt...

Tem większe zainteresowanie bu-
dzi w Ameryce osoba milionera

Andrzeja Brewlesa,

który jeszcze niedawno był ubogim farmerem na dalekim Wschodzie. Brewles mianowicie stał się bogaczem niejako

z dnia na dzień,

co obecnie w Stanach Zjednoczonych należy do rzadkości...

O powstaniu wielkiej fortuny Brewlesa opowiadają sobie w Ameryce następującą historię: Oto przed kilku laty, gdy był on jeszcze farmerem, zagroził do jego ubogiej farmy jakiś sędziwy, zmęczony drogą i życiem

starzec.

Przyjął go bardzo gościnnie i serdecznie. Lecz siły gościa były wyczerpane. Zaniemógł ciężko i znalazł się na łożu śmierci.

Czuąc zbliżający się zgon, opowiedział starzec gościnnemu farmerowi i jego żonie, że dokonał

bardzo ważnego wynalazku

w dziedzinie przemysłu stalowego, nie zdołał jednak nikogo nim zainteresować. — Odwdzięczając się za ludzkie

przyjęcie, ofiarował patent swoim gospodarzom, poczem zmarł.

Brewles nie przywiązywał większej wagi do słów starca, mimo to jednak poczynił starania, aby patent sprzedać.

Poszczyliło mu się lepiej, niż wynalazcy. Na interesie tym zarobił miliony...

Rycina nasza przedstawia kilka momentów tej romantycznej historii.

Osobliwe muzeum.

ZBIÓR PRZEDMIOTÓW, URAGAJĄCYCH DOBREMU SMAKOWI.

Lwów, 11. grudnia.

(=) W Filadelfii dokonano niedawno otwarcia osobliwego zaiste muzeum. Mieścić ma ono kolekcję wszelkich przedmiotów, uragających dobrego smakowici.

Już obecnie zbiory muzeum tego przedstawiają się bardzo obficie. Znaleźć tam można dziwaczne wybrki mody, sposoby reklamy, listy, książki, inseraty, fotografie i t. d. Muzeum to — należy dodać — stoi wyłącznie pod znakiem aktualności. A więc nie mają

tam dostępu przedmioty, pochodzące z czasów dawniejszych, a więc noszące na sobie

piętno „historyczności”.

Wszystko musi być aktualne i czerpane ze współczesnego życia, zwłaszcza amerykańskiego. Pomysł jest niezły, ale gdyby chciano w owym muzeum umieścić wszystko to, co w Ameryce uraga dobremu smakowi — gmach ów musiałby dojść do rozmiarów osobnego, olbrzymiego miasta...

Wielka sensacja teatralna.

NAJNOWSZY UTWÓR DRAMATYCZNY GERHARTA HAUPTMANN.

Lwów, 11. grudnia.

(=) Znakomity pisarz niemiecki, cieszący się zresztą sławą europejską, Gerhart Hauptmann, znajduje się ciągle jeszcze mimo swego sędziwego wieku w ośrodku

ogólnego zainteresowania.

Toteż premiera jego nowego utworu dramatycznego p. t. „Czary”, która od-

była się w tych dniach w „Burgteatrze” wiedeńskim, urosła w Niemczech i Austrii do znaczenia pierwszorzędnej sensacji teatralnej.

„Czary” składają się z dwóch samodzielnych i luźnie ze sobą związanych dramatów p. t. „Czarna maska” i „Jazda czarownic”. Pierwszy z nich wprowadza widzów

w mistyczną atmosferę,

przepętniającą miasta niemieckie podczas nędzy wojny 30-letniej. Jest to dzieło, tętnące potęgą i grozą — jest to ponura, niesamowita ballada, łącząca wstrząsający realizm z eteryczną poezją. „Jazda czarownic” to okulty-

styczna

burleska, łącząca realność i mistykę. Przedstawia się znacznie słabiej, niż „Czarna maska”.

Oba te utwory dramatyczne wystawiono w „Burgteatrze” z wielką sta-

Niezwykłe samobójstwo ucznia.

Lwów, 11. grudnia.

(=) Dzienniki wiedeńskie donoszą o niezwykłym samobójstwie 16-letniego ucznia gimnazjalnego, Hermana Rottmanna, który skoczył z drugiego piętra kamienicy, odnosząc

śmiertelne obrażenia.

Rottmann, który był również bardzo zdolnym

pianistą,

miał brać udział w koncercie szkolnym. Tymczasem dopuścił się on jakiegoś drobnego wykroczenia szkolnego i za karę nie pozwolono mu uczestniczyć w owym koncercie. Abimny chłopak tak się przejął tym zakazem, że odebrał sobie życie... Tragiczny ten wypadek rozszedł się w Wiedniu bardzo szerokim echem.

FEJLETON „GAZ. POR.” z 12. XII. 1929.

M. ZOSZCZENKO.

Dzieciństwo sielskie i anielskie

Siedzę ja sobie wczoraj, obywatelu, na ławeczce w Taurydzkim ogrodzie. Papierosik robię. Rozglądam się. A wokół prześlicznie! — Wiosna. Słoneczko przygrzewa. Działki w piaseczku grzebią się. Patrzę, na ławce tuż obok mnie siedzi brzdąc, mniej więcej dziesięcioletni. I nogę kiwa.

Popatrzyłem na niego i wokół siebie.

— At, myślę, dzieciakom jednak o całe niebo lepiej się dzieje, niż dorosłym. Dorosły? Anj nogą nie może pokiwać, ani w piaseczku grzebać się. Spróbujno pokiwać nogą — palcem zaraz cię wytkną. Na dobitek w morde wyrżną. Ech, myślę, ciężki jest żywot człowieka dorosłego... Komisje wszelakie, podkomisje, Raporty i zebrania... Na trzy minuty raptem zdotasz się wyrwać, człeku, z domu, by świeżo odetchnąć atmosferą,

Fotograficzne

aparaty i przybory

poleca

nowootworzona firma

Scherff & Skorny

Lwów, Sobieskiego 5.

Telef. 35-04.

a żonka tam już czeka, warząchwia wywija, klinie na czem świat stoi, czemuś, powiada, spóźnił się. Ech, myślę sobie, szczęśliwy to okres, dzieciństwo sielskie; anielskie! i tak jakoś niespostrzeżenie przeszło, ot niema już...

Raz jeszcze spojrzałem na działki i na malca, kiwającego wciąż nogą. Taka, co tu gadać, ogarnęła mnie tklivość, taki sentyment, że aż zatyka.

— Chłopczku, powiadam, sukinsynu! Nie czujesz, przysiągłbym, łajdaku, pełni swego szczęścia? Siedzisz, powiadam, pię-

tą wierzysz i żadnych nie masz trosk. Gwizdziesz sobie na wszystko. Ech ty, powiadam, maleńki, łajdaku jakiś! Jak, powiadam, nazywasz się. No, poproś, jak ci na imię?

Młodzi. Boi się, czy kje licho.

— A ty, powiadam nie bój się kochać. Toż nie zje ciebie z chlebem stary dziaduga. Chodź, — powiadam, siadź sobie na kolana, jak na konia.

A chłopczyzna odwraca się i powiada:

— Akurat mam czas trząść się na twoich kolanach. Jechał sęk twoje kolana. Idjota jakiś.

A to, myślę sobie ananas. Odważył chłopczyzna. Czasu nie ma.

— Dlaczego, powiadam, nie macie czasu? Jakże, wybaczenie to porównanie, interesu na was czekają?

A chłopczek, dziecie natury, odpowiada basikiem:

— Zestarzejesz się szybko, jeśli wszystko będziesz wiedział.

A to, myślę sobie trafił mi się chłopczek.

— Ty, powiadam, nie gniewaj się chłopczek.

rannością, starając się im dać oprawę sceniczną jak najokazalszą.

Sukces był znaczny, choć grupa młodzieży i młodych poetów starała się gwizdami i okrzykami zamącić nastroj poważnego skupienia.

Świątokradziwo kapelmistrza.

Niezwyczajna spółka Schubert - Weingartner.

Lwów, 11. grudnia.

(=) Znakomity dyrygent niemiecki Feliks Weingartner, cieszący się sławą światową, wpadł na plan bardzo oryginalny... Oto dorobił koniec do znannej symfonii Schuberta, noszącej ogólnie miano

„Niedokończonych”.

Weingartner dyrygował właśnie ową dokończoną symfonią w Bazylei, nie wywołał jednak silniejszego wrażenia. Naogół muzycy utrzymują, iż — jakkolwiek Weingartner kierował się najlepszymi intencjami — dokonał właściwie — świątokradztwa...

Pończochy ledwabne

w nowych kolorach

po zł. 8.50

A LA VILLE DE PARIS

GABRYEL STARK

LWÓW, PL. MARJACKI 11.

Podziękowanie.

WP. Dr. Elżbiecie Atlasówniej, Lek. chorób kobiecych za wyleczenie mnie z przewlekłego cierpienia za troskliwą opiekę w czasie choroby składam wyrazy podziękowania i głębokiej wdzięczności. 9401

Maria Sokołowska.

— Ty, powiadam, nie gniewaj się. Porwała mnie, starego dziadugę, chętką, by dowiedzieć się, jakie interesa miewa się w tak młodym wieku.

A chłopczek udobruchał się nieco po tych słowach.

— Interesów mam, powiada, że diabła i trochę. Komisje wszelakie, podkomisje, Raporty i zebrania. Zaraz złożę mi raport o Polsce. Muszę już pedzić Szkoła też, oczywiście. No, i fizykultura... Na trzy minuty raptem zdotasz się wyrwać na świeży „luft”, a tam już na pewno Mańka Blochina lub Katjuszkę Siemieszkina klną niemiłosiernie. Psia kość!

Chłopczek wyjął papierosa, zapalił, splunął przez zęby, jak dorosły, kiwnął niedbale głową i poszedł.

A ja ot tak myślę sobie:

— Szczęśliwy to okres, złota moja starość! De szkoły, na szczęście, nie trzeba chodzić. No i fiz-kulturą nie zawracają głowy.

Zapaliłem papierosa i także poszedłem.

Thum, C. S.

Rozmaitości, rozmaitości...

Troski i przeżycia wielkiego miasta.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej”).

Berlin, w grudniu.

Przeżywamy tu niekiedy w chaosie wielkich i ważnych spraw jakby dla wypoczynku, ucielesnione historie, rozweselające horyzont codziennego życia. A więc najpierw Hugenberg, cierpiący na przerost patriotyzmu. Jemu podobni rosną wprawdzie w każdym kraju, co wskazywałooby najjaśniej, że nawet mężczyźni są wszędzie jednacy, (nawet mężczyźni, nie tylko ludzie), ale to idei nie wiele pomaga. Kiedy w Reichstagu nadeszła chwila obrony owych z przerostu patriotyzmu wyrostłych żądań, kłóżyło nie wyszedł na mównicę? Pan Hugenberg, autor plebiscytowych dni, drażniących niepotrzebnie ludność, autor niesamowitego wprost paragrafu o zdradzie ojczyzny, słowem biedny człowiek, któremu powodzenie pokiereszowało klepki w głowie. Śmiano się w Reichstagu, śmiano się po przeczytaniu sprawozdań na mieście. Hugenberg! wołano, Hugenberg niech mówi! Ale żaden Hugenberg się nie ukazał. Co za przedziwna ironja, iż z porażki nacjonalistów jakiegoś państwa najpierw cieszą się nacjonałiści innych państw! Żadna inna partja poszczycić się tem nie może.

Widmo berlińskie.

Niewiadomo tylko, kogo radują występy

widma berlińskiego,

zjawiającego się nocną porą przeważnie w domostwach samotnie mieszkających niewiast... Owe niewiasty? Policje, która tonie na razie w beznadzie? Tajemniczy gość zjawia się nocną porą, chowa najczęściej portmonetkę, leżącą na stole, następnie ściąga kołdrę ze śpiącej niewiasty i lubuje się przez chwilę jej widokiem. Czy on czytał Hebbela „Gyges und sein Ring“ ten dziwny, nocny gość? Różnica jest tylko ta (sympatyczna zresztą), iż król Gyges z własnej żony ściąga okrycie, by jej piękność ukazać przyjacielowi, zaś berliński wędrownik jest natomiast przyzwolitszy, gdyż czyni to jedynie z obcemi, osamotnionemi małżonkami. Dotąd nie udało się schwycić

tajemniczego gościa, który jest podobno chudy, wysoki, wzrostu, a nie piękny.

Treny i frekwencja na salach balowych.

Sezon w całej pełni. Bale gonią się wzajemnie, ale cóż! Naprawdę gonić nie pozwalają im długie, och! jakże śmiesznie długie suknie damskie, które zeszłego jeszcze roku przysięgały, iż nigdy nie włożą długiej sukni. Z trenem... broń Boże! A tu nagle na sali treny! Znana artystka filmowa, Marja Paudler zgubiła swój t. z. tren podczas tańca. Dobrze jej tak. Skoro zgubiła rozum ubierając długą suknię, cóż znaczy wobec tego marny tren? Faktem jest jednak, iż olbrzymia ilość materiału potrzebna obecnie dla uszycia długiej, w dodatku suto falbowa

nej sukni, wpłynęła na mniejszą frekwencję na sali balowej. Skarżą się kupcy zarówno jak i mężowie, a co jednak mają jedynie ci pierwsi. Mężowie powinni wiedzieć, iż nie kobieta wymyśla mody,

lecz mężczyzna.

Kobieta najchętniejby chodziła całe życie w krótkiej, wygodnej chlamidzie. No, możeby tak czasem jakaś jedwabna pończoszka, jakaś skórka z pięknego zwierzątka. Ale nie! Gdzieżby jej mężczyzna pozwolił całe życie tak obojętnie traktować jego potrzebę odmianną! Więc raz sylwetka krótka, raz znów wydłużona, raz po kolana sukieneczyna, raz po kostki, raz odsłonięty biust, raz odsłonięte plecy. Raz brzuszki podkreślone, a znów innym razem tiurniury podkreślają... Nie, tak nisko nie wolno mi przecież się zapełnić... Pisma tutejsze niemal wszystkie ogłaszały na ten temat

ankiety, wywiady, wypowiadali się artyści, artystki, malarze, lekarze, literaci, literatki, mężowie stanu, duchowieństwo, filozofowie i historycy, wojsko, młodzież i starcy. Głosu nie zabierały tylko

salony krawieckie,

fabrykanci sukna i innych aksamitnych materiałów również nie mieli do powiedzenia. Przez zimę za pewne będą więc włożyć modnie i aktorki ogony po ziemi, czyniąc z nowoczesnego życia jakąś śmieszna kostjumówkę, gdyż istotnie długie suknie przypominają kostjum i to w dodatku kostjum, kompromitujący nowoczesną kobietę.

Za kulisami handlu kuśnierskiego.

Lipsk zamierza w czerwcu 1930 urządzić niezwykle interesującą wystawę. Będzie to Międzynarodowa Wystawa futer, pierwsza tego ro-

dzażu impreza, wyjaśniająca, co się dzieje za kulisami handlu kuśnierskiego, jak powstają owe cuda sztuki kuśnierskiej, które podziwiamy za szklaną szybą wystawy. Komitet wraz z burmistrzem miasta Lipska, dr. Rothem, przedstawił prasie nie mieckiej i zagranicznej olbrzymi program wystawy, na którą zgłosiło się już dwadzieścia państw, wśród nich Polska.

Dyrektor ministerjalny dr. Posse, zaznajomił nas z celami lpy (Internationale Pelz Ausstellung), którego głównym dążeniem jest zorganizowanie związku światowego, skupiającego wszystkich pracodawców, jak i pracujących w tej gałęzi przemysłu. Międzynarodowa Izba handlowa w Paryżu przygotowuje program kongresu, który odbędzie się w czasie wystawy. Najpiękniejsze pawilony oddano zagranicznym wystawcom, w specjalnie urządzonym parku ujrzysz publiczność owe zwierzęta, od królika poprzez gronostaje do... królika, które — dosłownie — grzeją i upiekszają ludzkość. Rosja zażądała dla swych pawilonów 2000 m. kw. powierzchni, Francja 1000, Anglia 1000, dalej Kanada, Ameryka północna, Australia. W ramach tej wystawy urządzona będzie również

wystawa myśliwska.

Obie wystawy otwarte zostaną z końcem maja i trwać będą przez miesiąc czerwiec.

Artyści polscy w Niemczech.

Staraniem konsulatu polskiego odbył się tu koncert, z udziałem artystów polskich. Cóż to za wzruszająca niespodzianka była po tylu latach usłyszeć przepiękny głos, rozkoszować się niezwykłą kulturą artystyczną wielkiej artystki, Stanisławy Szymanowskiej. Każda pieśń, każda aria zaśpiewana była po mistrzowsku. Doskonali byli również Wiktor Bregy, artysta opery warszawskiej. Za arje ze „Straszego dworu“ należy mu się szczerza podziękować. Pianista Władysław Osiński grał rzeczy Różyckiego oraz swoje kompozycje. Konsulat polski, pomagając sztuce polską w Berlinie, zyskuje nie tylko naszą wdzięczność za uciechę duchową, lecz urządzając podobne wieczory w większej sali, pozwoli i niemieckiej publiczności podziwiać wielkich polskich artystów, w pierwszym rzędzie taką nie zrównaną artystkę jaką jest Stanisława Szymanowska. — W Hamburgu grała onegdaj, również we Lwowie znana pianistka, Marja Mirska. Pisma hamburskie, jak „Hamburger Fremdenblatt“, „Hamburgische Nachrichten“, „Hamburgischer Correspondent“ pełne są pochwał dla polskiej artystki, dla jej świetnej techniki. Mirska umieszczała na programie jedynie polskich kompozytorów, co należy zaznaczyć. Po koncercie konsul polski w Hamburgu urządził przyjęcie na cześć pianistki.

Michalina Szwarówna.

Zwrot w procesie hrabiego Stolberga

NIE ZABÓJSTWO, LECZ MORDERSTWO.

Lwów, 11. grudnia.

(=) Z kół dobrze poinformowanych rozchodzi się w Hirschbergu wiadomość o

sensacyjnym zwrocie

w procesie hrabiego Chrystjana Stolberga. Oto dotychczasowe wyniki rozprawy miały ukształtować się w sposób tak niekorzystny dla oskarżonego, że akt oskarżenia

dozna ważnej zmiany.

Hrabia Chrystjan ma zostać oskarżony — nie, jak dotąd — o zabójstwo, lecz o

morderstwo,

popołnionę na swym ojcu, Elberhardzie Stolbergu. W związku z tem w procedurze sądowej przewidywane są również pewne zmiany.

Dodać należy, że afera hrabiego Chrystjana budzi w całych Niemczech ogromne zaciekawienie i urosła do rozmiarów wielkiej sensacji. Niemal wszystkie większe dzienniki niemieckie wysłały do Hirschbergu specjalnych korespondentów, którzy nader obszernie informują opinię publiczną o tym niezwykle interesującym procesie.

10 dolarów za słowo.

Lwów, 11. grudnia.

(=) Jak już krótko donieśliśmy — Al. Smith, były kandydat na prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki wystąpi niebawem w

filmie dźwiękowym.

W filmie tym będzie grać — samego siebie.

Jako pretekst do tego posłużyła seria artykułów,

które ukazują się obecnie w dziennikach amerykańskich, a przedstawiają historię życia tego popularnego w Ameryce człowieka. Za owe artykuły miał Smith otrzymać 80 tysięcy dolarów. Ponieważ cała seria obejmuje 8.000 słów — na każde słowo wypada 10 dolarów. Jest to niewątpliwie jedno z najwyższych honorariów dziennikarskich.

Największa szachownica świata

ORYGINALNY POMYSŁ KREZUSA AMERYKAŃSKIEGO.

Lwów, 11. grudnia.

(=) Minęły czasy, w których królowie perscy grali w szachy na obszernych równinach, przyczem rolę figur odgrywali żywi ludzie — co zresztą czasem powtarza się i nasładowuje podczas imprez sportowych.

Na podobny pomysł wpadł pewien bogacz amerykański, niejaki Edward Grodlet, zamieszkały w Tupelo nad rzeką Missisipi. Grodlet chce grać w szachy na wolnym powietrzu i to na miarę gigantyczną.

W tym celu kazał sobie sporządzić olbrzymią szachownicę w ten sposób,

że ciemne kwadraty tworzy darń, a jasne — płyty marmurowe. Cała szachownica otoczona jest szerokim pasem betonu. Jednocześnie z polecenia krezusa sporządzono według przesłanych figurek szachowych z czasów Henryka VII.

olbrzymie figury

drewniane, pomalowane na kolor biały i czarny. Są one — mimo swych monumentalnych rozmiarów — tak lekkie, że grający mogą z łatwością przenosić je z jednego pola szachowego na drugie...

KRONIKA

11

GRUDNIA
Środa
DamazegoREDAKCJA BEZWARUNKOWO MANU-
SKRYPTÓW NIE ZWRACA

TEATR WIELKI:

Środa, 11. grudnia o godzinie 7.30
„Adwokat i róża” gościnny występ W.
Brydzińskiego.Czwartek, 12. grudnia o godzinie 7.30
„To możesz opowiadać swojej babci”
wielka rewja Zbierzchowskiego w 22 o-
brazach Tani dzień — ceny niższe.Piątek, 13. grudnia o godzinie 7.30
„Artyści” sztuka w 4-ech aktach w 6-ciu
odslonach. Tani dzień — ceny niższe.Sobota, 14. grudnia o godzinie 3.30
„Cudowny pierścień” przedstawienie dla
dzieci i młodzieży szkolnej — ceny naj-
niższe.Sobota, 14. grudnia o godzinie 7.30
„Księżniczka Chicago” operetka Kalma-
na — premiera.

TEATR MAŁY:

Środa, 11. grudnia o godzinie 7.30
„Z uśmiechniętą twarzą” recital prof. Cz.
Krzyżanowskiego.Czwartek, 12. grudnia o godzinie 7.30
„Adwokat i róża” gość. wyst. W. Bry-
dzińskiego.Piątek, 13. grudnia o godzinie 7.30
„Adwokat i róża” gość. wyst. W. Bry-
dzińskiego.Sobota, 14. grudnia o godzinie 7.30
„Adwokat i róża” gość. wyst. W. Bry-
dzińskiego.

TEATR REWJI „GONG”

Środa, 11. bm. godz. 7.30 i 9.30 „Gong
Jazz” Zniżki ważne.Czwartek, 12. bm. godz. 7.30 i 9.30
„Gong Jazz” Zniżki ważne.Piątek, 13. bm. godz. 7.30 i 9.30
„Gong Jazz” Zniżki ważne.Sobota, 14. bm. godz. 7.30 i 9.30
„Gong Jazz” Zniżki ważne.Zniżki nabywać można codziennie w
dyrekcji teatru „Gong” (gmach Collo-
seum) od godz. 7.30 do 11 wieczór.

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: „Pod przegierzem hańby” z
Vilma Banky.

CASINO: „Przekleństwo krwi”

CHIMERA: „Kaprysta Księżnej”

COLOSSEUM: „Tajemnica wagonu
pocztowego”

GRAZYNA: „Grzesznica bez grzechu”

FATAMORGANA: „Współczesne dzie-
wczęta”KOPERNIK: „Pat i Patachon gazecia-
rze” i „Igraszki kobiet”

LEW: „L'apo ja chce hrabiego”

LUNA: „Za cenę życia”

MARYSIENKA: „Pat i Patachon gaze-
ciarze” i „Igraszki kobiet”

OAZA: „Trzykrotne wesele”

PALACE: „New York w nocy” oraz
zdzienia z pogrzebu bhp. dra Reicha.

PASAZ: „Student z Montanny”

PAN: „Ziemia obiecana”

POLONIA: „Biała Pustynia”

PROMIEN: „Ostatni rozkaz”

STYLOWY: „Amor na nartach”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

UCIECHA: „Dzaka”

CO I ÓWI NEMO.

Zginął śmiercią lotnika.

PO CZARNEJ KAWIE NA WYGODNEJ SOFIE,
KARTKI DZIENNIKA PRZEGLĄDAJĄC BYSTRZE,
GDY O LOTNICZEJ CZYTASZ KATASTROFIE,
CZY POMYŚLAŁEŚ KOCHANY FILISTRZE
ILE SIĘ PIĘKNA TRAGICZNEGO MIEŚCI
W ŚMIERCI LOTNIKA I ILE BOLEŚCI?WCZORAJ BYŁ JESZCZE WŚRÓD NAS NA TEJ ZIEMI
Z NIEBEM, ODBITEM W ZWIERCIADLE SPOJRZENIA
A DZIS JAK ORZEŁ Z SKRZYDŁY ZŁAMANEMI
ODSZEDŁ W KRAJNIE WIECZYSTEGO CIENIA,
GDZIE NIE USŁYSZY W CISZY GWIAZDOZBIORÓW
WARCZENIA SWOICH KOCHANYCH MOTORÓW.GDY NAPIS TEN: „ZGINAŁ ŚMIERCIĄ LOTNIKA”
PRZECZYTAŁ KIEDYŚ NA CZARNEJ KLEPSYDRZE,
SMUTEK CZŁOWIEKA ZARAZ MIĘ PRZENIKA,
KTÓREMU ŻYCIE GOŚ DROGIEGO WYDRZE
I ŁZY TŁUMIONE CISNĄ SIĘ DO GARDŁA,
JAKBY MI JAKAŚ PIĘKNA MYŚL UMARŁA.humoru i głoszące radość życia, stąd ty-
tuł wczoraj: „Z uśmiechniętą twarzą”.
Wieczór ten będzie istotnym świętem dla
wszystkich młodośników żywego słowa.
Zniżki ważne. Początek o godz. 7.30.Ostatnie, trzydzieste przedstawienie re-
wji H. Zbierzchowskiego „To możesz o-
powiadać swojej babci” po cenach znacz-
nie niższych, odbędzie się w czwartek,
dn. 12. bm. Świeża ta rewja pełna mie-
frasobliwego humoru, schodzi z reper-
tuaru w pełni powodzenia, ustępując
miejsca wspaniałej nowości „Księżniczki
Chicago”.Premiera „Księżniczki Chicago” pie-
knej operetki Kalmana którą zachwyca
się cała Europa, odbędzie się niedowol-
alnie w sobotę, dn. 14. bm. w Teatrze
Wielkim. Melodyjna muzyka, wesoła ak-
cja, doskonała obsada, urozmaicone ewo-
lucje baletowe, wspaniała nowa wystawa
dekoracyjna bogate kostjomy projekto-
wane przez znaną artystkę malarkę Ga-
lewską, wykonane w Warszawie, wszyst-
ko to złoży się na całość prawdziwie sen-
sacyjna.W Teatrze Małym w czwartek, dnia
12. bm. piątek, dn. 13., sobotę dnia 14.
bm. niedzielę dn. 15. ostatnie przedsta-
wienie subtelnej komedji J. Szaniawskie-
go „Adwokat i róża” z występem niepo-
równanego gościa warszawskiego W.
Brydzińskiego.Teatr rewji „Gong” Znakomita rewja
„Gong Jazz” zyskała nadzwyczajne po-
wodzenie dzięki doskonałemu piosenkom,
pięknym baletom i wielkiej dozie humo-
ru. Wszystkie numery rzeszcie oklaski-
wano, a niektóre musiano powtarzać. Z
całego zespołu największym powodze-
niem cieszyli się: Hanka Runowiecka Le-
onowicz, Bełski, Laskowski, Cybulski,
Rewski i inni. Codziennie dwa przedsta-
wienia o 7.30 i 9.30 wiecz. Zniżki ważne.
W niedzielę 15. bm. drugi poranek re-
wji o 12. w południe.

KONCERT JADWIGI LEWIECKIEJ.

Dnia 11. bm. w dawn. sali Ogniska
Oficerskiego przy ul. Fredry L. 1. odbę-
dzie się koncert Jadwigi Lewieckiej, mło-
dej utalentowanej śpiewaczki, cieszącej
się sympatją słuchaczy. 9342Koncert Lwówianina
w wiedeńskim radio.

Lwów, 11. grudnia.

Jak się dowiadujemy, w niedzielę
15. bm. między godz. 19—20 grać be-
dzie w radiostacji wiedeńskiej Lwo-
wianin p. Seweryn Turell (Turteltaub).
P. Turell jest skrzypkiem, którego wy-
stępy oceniła ostatnio prasa wiedeń-
ska z największym uznaniem.

Z miasta.

Uczczenie rocznicy listopadowej. W
dniu 1. bm. odbył się w sali Tow. Strze-
leckiego niezwykle uroczysty wieczór ku
uczczeniu rocznicy listopadowych, urzą-
dzony staraniem Państwowej Szkoły ekono-
miczno-handlowej w Lwowie. W
przepelnionych salach Tow. Strzeleckiego
zbrała się liczna młodzież wszystkich ty-pów szkół, a to Szkoły ekonomiczno-hand-
lowej, Liceum handlowego i Kursów a-
biturjentów wraz z rodzicami i całe gro-
no nauczycielskie z dyrektorem dr. Pe-
tynjak-Saneckim na czele. Wśród liczą-
cych gości był pułk. Gigiel-Melechowicz
dow. 40. pp. jako przedstawiciel wojsko-
wości. Należy jedną rzecz podnieść, mia-
nowicie że w uroczystości tej brała ud-
ział cała młodzież Zakładu bez względu
na wyznanie i narodowość.Św. Mikołaj obdarzył szczęśliwe dzie-
ci zabawkami, książeczkami itp. ku wiel-
kiej ich radości, niechajże ta radość o-
promieni, również codzienną szarżynę
bied, licznych maluchom pozostającym
w opiece Stowarzyszenia Pań Miłosier-
dzia św. Wincentego a Paulo. W tym ce-
lu prosimy przysłać stare, niepotrzebne
zabawki, książeczki itp. na ręce SS. Mi-
łosierdzia, ul. Teatralna 1, a między 5—5
godziną. Powtarzamy też naszą prośbę o
przenieszoną odzież i obuwie.(S) Święty Mikołaj w ochronce kole-
jowej. Święty Mikołaj zawiązał w niedzie-
lę 8. bm. o g. 4. popołudniu do ochron-
ki kolejowej przy ul. Gródeckiej utrzy-
mywaną przez Samopomoc pracowników
kolej w Lwowie, by obdarzyć grzeczne
dzieci podarkami. Ochronka ta pozosta-
jąca pod protektoratem p. dyr. Prachtel-
Morawiańskiej, rozwija się bardzo po-
myślnie. Uczęszcza do niej w tym roku
ponad 70 dzieci w wieku 3—5 lat. Dzieci
otrzymują podarki w postaci laloczek i
książek z obrazkami. Na zakończenie u-
rządzono dla dzieci tombolę. Miła uro-
czystość, na której m. i. byli obecni: dy-
rektor kolej mż. Prachtel-Morawiański,
naczelnik wydziałów dyrekcyjnych i pre-
zes ochronki mż. Völpel, zakończyła
wspólna fotografia działwy i jej protektor
ki dyr. Prachtel-Morawiańskiej.

Komunikaty.

Z Kasyna i Koła Lit. Art. Magdalena
Samozwaniec przyjeżdża na piątek i so-
botę z dwoma wykładami: „Humor a
małżeństwo” i „Niemowle filmowe i co
z niego wyrosło”.Do PT. Zarządów Kół w Okręgu i PT.
Podoficerów Rezerwy we Lwowie. Na
podstawie statutu Ogólnego Związku Pod-
oficerów Rezerwy R. P., Zarząd Główny
rozwiązał dotychczasowy Zarząd Okręgu
i Zarząd Koła OZPRRP. we Lwowie i w
miejscu tegoż powołał Komisję Organizacy-
jną w nast. składzie: przewodniczący:
Bachman Fr., Skawński Wład i Nowicki
Mikołaj. Zadaniem Komisji będzie podję-
cie prac w całym Okręgu; wszystkie Kola
w Wojew. Lwowskim, Stanisławowskim
i Tarnopolskim winny Komisję się po-
porządkować i zarówno z koresponden-
cją, jak też i informacją zwracać
się pod adresem: Lwów Rynek 3, gdzie
wspomniana Komisja urzęduje.Z „Odrodzenia”. Środa, dnia 11. bm.
odbędzie się o godzinie 19. Sekcja filozo-
ficzna z ref. na temat „Cel człowieka ja-
ko punkt oparcia etyki katolickiej”. Pią-
tek, 13. bm. o godz. 19. w sali Czytelni
Katolickiej przy ul. Piekarskiej 28, odbę-
dzie się Zebranie dyskusyjne z ref. na
temat „Deklaracja Ideowa Odrodzenia u-
chwalona na II-gim Ogólnopolskim Kon-
gresie „Odrodzenia” w Warszawie w dn.
19. listopada br. Sobota, 14. bm. o godz.
19. odbędzie się Koło kandydatów z ref.
kol. ing. Tadeusza Fedorowicza pt. „Hie-rarchia form społeczeństwa”. Zwracamy
się do wszystkich kol. o jak najliczniejsze
przybycieZarząd Powszechnych Wykładów Uni-
wersyteckich i Politechnicznych zawiada-
mia, że siódmy wykład Prof. Dra Henry-
ka Gaertnera pt. „Nowa twórczość wyra-
zowa w świetle zwyczajów słowotwór-
czych” odbędzie się we środę dnia 11.
grudnia br., ósmy pt.: „Zagadnienia nor-
matywne w odmianie wyrazów” odbędzie
się we czwartek, dnia 12. grudnia br. o
godz. 19-tej (7-ej) w sali Kopernika, Uni-
wersytet, ul. Marszałkowska 1. l. p.

Kronika policyjna.

(—) Włamania i kradzieże. Ubiegłej
nocy dokonano włamania do mieszkania
dra Lewandowskiego, przy ul. Poniatow-
skiego 7 i skradziono na jego szkodę 7
różnych futer, niestwierdzonej na razie
wartości. — Tej samej nocy dokonano
włamania do firmy „Spółka Myśliwska”,
przy ul. Akademickiej 3, gdzie wyrząd-
zono niewielką szkodę.(—) Zamach samobójczy służącej.
Katarzyna Purska zamieszkała Kościu-
szki 4, w zamiarze samobójczym wy-
piła wczoraj wieczór pewną ilość kwasu
solnego. Pogotowie ratunkowe po udzie-
leniu jej pierwszej pomocy, odwiozło ją
do szpitala. Powodu zamachu samobój-
czego nie ustalono.(—) Odwiedzyciel się za nocleg. Do
mieszkania Hnatyszyna, zam. przy ul.
Teresy 2, przyszedł onegdaj jakiś osob-
nik i przedstawiając się jako pomocnik
bufetowy przybyły z Krakowa na posadę
do Lwowa i poprosił o nocleg. Hnatyszyn
zgodził się, a gdy następnego dnia osob-
nik ów odszedł, stwierdził że zabrał ze
sobą jego garderobę, wartości 360 zł.(—) Potrącona przez auto. Wczoraj
w południe, szofer auta Nr. 90343 na ul.
Zródlanej, potrącił Julję Frodel i um-
knął. Frodel doznała ciężkich obrażeń
na całym ciele i inną taksówką odjechała
do szpitala powszechnego.(—) Zderzenie się dwóch samochodów.
Edward Spitzer, właściciel auta Nr.
841123, doniósł policji że gdy jechał
wczoraj ul. Listopada w kierunku ul.
Szymonowiczów, naraz nadjechało z ul.
Wiśniowieckich auto ciężarowe Nr. 8063
i potrąciło jego dorożkę, wyrządzając mu
szkodę na 400 zł.(—) Strzelał z flobertu jak do zająca.
Wczoraj aresztowano 18-letniego Józefa
Gołębiowskiego, zam. na Lewandowie,
który mając żal do swego rówieśnika
Stefana Procka za to, iż go onegdaj po-
bił strzelając do niego z flobertu i zranił
go w kolano.(—) Aresztowania. Do aresztów poli-
cyjnych oddano wczoraj: Mozesa i Ma-
jera Kwełlerów za włamanie się do mie-
szkania Genj Keller, przy ul. Tatarskiej
6, Władysława Machukę za kradzież gar-
deroby na szkodę Stanisława Drabińskiego
i Franciszka Maciejowskiego, Michała
Łapacza za kradzież gesi, Piotra Misjuka
za kradzież trzewików na szkodę Ma-
ruszki Grzegorzak, Józefa Rybkę i Julję
Rybkę za kupno rzeczy, pochodzących z
kradzieży oraz Stanisława Prokopa i Jó-
zefa Pelecha i Emila Pelecha, poszukiwa-
nych za zabójstwo na osobie Józefa Tro-
chimiaka.(—) Zamach samobójczy nieznanego
mężczyzny. Wczoraj po południu na Za-
marstynowie, mężczyzna nieznanego na
razie nazwiska w zamiarze samobójczym
zażył jakiejś trucizny. Pogotowie ratun-
kowe udzieliło mu pierwszej pomocy i
odwiozło do szpitala powszechnego.Na jedwabie jak Crepdechine, Crep-
satine, Mongoly, popeliny na toalety
damskie udziela firma Wittels, Rutow-
skiego 7. kredytu do 10 miesięcy. 7833Z błagalną prośbą udaje się uboga
staruszka lat 67 letnia, kaleka na nogi
do serc litościwych państw o udzielenie
pomocy doraźnej, żeby się mogła ochro-
nić od głodowej śmierci. Dala do Admi-
nistracji dla „Wiktor”.

Z kraju.

Nowe agencje pocztowe. Z dnem 11.
bm. uruchamia się w miejscowości Pod-
horodce (pow. Skole) agencja pocztowa
we wszystkich działach służby pocztowej.
Z dnem 11. bm. uruchamia się w miej-
scowości Sichów (powiat Lwów) agencja
pocztowa 2 stopnia we wszystkich dzia-
łach służby pocztowej.

KAKTUSY

I AKCESORIA

Dr. Z. BACH Lwów, Rynek 2.

tel. 67-32.

Wiadomości teatralne.

Dziś w Teatrze Wielkim „Adwokat i
róża” z występem znakomitego artysty
Teatru Narodowego, W. Brydzińskiego. Z
przyczyn technicznych subtelna komedja
J. Szaniawskiego „Adwokat i róża”, któ-
ra w Warszawie przez cały rok zapenia-
ła widowie teatru miejsk. Nowego, zo-
stała na jeden wieczór, dzisiejszy, prze-
niesiona do Teatru Wielkiego. Bilety za-
kupione na dziś na „Erosa i Psyche” są
ważne na to przedstawienie.Prof. Czesław Krzyżanowski, znako-
mity recytator, którego wielki kunszt sło-
wa dobrze znany jest lwowskiej publicz-
ności, wystąpi dziś w Teatrze Małym z
własnym wieczorem recytacyjnym. Dobo-
rowy program, ułożony niezwykle staran-
nie, obejmuje utwory żartobliwe, pełne

KOBIETA W DOMU I ŚWIECIE

POD REDAKCJĄ:
JANINY PELEŃSKIEJ.

Pogadanka.

Rozwód jako znamię czasu.

Lwów, 11 grudnia.

Zaczynając dziś moją pogadankę, której temat, jak sądzę, zainteresuje Was Wszystkie, Moje Miłe Czytelniczki, zarówno młodsze jak i starsze, na wstępie pragnę zwrócić się do tych ostatnich z zapytaniem: — czy poświęciliście Wy Miłe Panie, które podobnie jak ja należycie do przedwojennego pokolenia, godzinę myśli pewnemu dziwnemu i niepokojącemu objawowi, który dziś stał się już tak powszednim, że nie wzbudza nawet uwagi, a którego prawie nie znaliśmy zwłaszcza u nas w Polsce, w czasach przedwojennych?...

Mam na myśli rozwody, zwłaszcza młodych małżeństw po paru czy kilku latach pożycia. Jest to dziś zjawiskiem tak częstym, że wspominamy o takich faktach w kole naszych znajomych, o tak sobie en passant, w potocznej rozmowie, między jedną ploteczką a drugą, między omówieniem jakiejś nowości teatralnej, lub częściej kinowej, zwrotu w modzie itp.

Dawniej rozejście się małżeńskie obudzało głębokie wrażenie, nieraz rozpacz w rodzinie, zdumienie i współczucie w kołach znajomych, było uważane za ostatni najradykałniejszy zabieg chirurgiczny w wypadku, w którym zło jest nie do przezwyciężenia. Dziś „on“ i „ona“ mówią o swoim rozejściu się z lekkim sercem niemal, jak o zmianie krawca czy fryzjera. Rozwódzić się weszło w modę, więc nikogo to już nie razi.

A jednak jest to problem tak głęboko wrzynający się w najistotniejsze zagadnienia życia społecznego, że uważam za wskazane uważnie się nad nim zastanowić.

Przedewszystkiem starajmy się przez chwilę zastanowić nad tem, jakie powody najczęściej sprowadzają dziś rozłam w małżeństwie? I znowu muszę stwierdzić, że my, z dawniejszej daty, mimowoli słysząc o rozejściu się małżonków, widzimy przed oczyma wyobraźni jakąś tragedję uczuć, czy namiętności, powikłania miłosne, zdradę małżeńską, „tego trzeciego“ albo „tę trzecią“... Mocą starego przyzwyczajenia, bo tak bywało za naszych czasów, nieprawdą?

Tymczasem jeśli porzucimy dawne kategorie myślenia, a przyjrzymy się rzeczywistości, przekonamy się, że wśród wielkiej liczby rozwodów, o jakich słyszy się dziś ciągle, na zdradę małżeńską i wogóle czynniki uczuciowe przypada właściwie dość nieznaczny procent. Większość rozwodów wynika z powodów, które wydają się nam błahe, nieraz żadne... Są to zazwyczaj te małe, napozór niewinne kropelki, które jednak zdołają wydrążyć skałę.

Te małe, nikłe przyczyny, nieznacznie, powoli, jak woda podmywająca ład, odrywają częsteczkę po częsteczce z miłości czy sympatji wzajemnej, aż

pewnego dnia on i ona spostrzegą, że stali się sobie obcy, że strumień nie-
długiego niekiedy czasu uniósł z sobą łączącą ich spójnię — a na jej miejscu została przepaść...

Czemże jest ten srogi strumień, te nieznaczne kropelki? Składają się na nie aż nazbyt często trudności powojennej egzystencji. Bardzo wiele małżeństw padło ofiarą... nędzy mieszkaniowej. Dawniej gdy się mówiło o młodej parze, to nasuwał się odrazu frazes konwencjonalny, że zakładają ognisko domowe — lub własne gniazdko. I w tym utartym frazesie mieściło się całe pojęcie życia małżeńskiego, w własnym mieszkaniu, które według swoich środków przyozdabiali we wszystko, aby im tam było jak najprzytulniej, najjaśniej i najcieplej, w którym byłiby u siebie i sami ze sobą — w swoim „wnętrzu“, w przeciwstawieniu do zewnętrznego świata... To własne mieszkanie, mniejsza o to, skromne czy wystawne łączyło ich i kojarzyło najsilniej.

A dzisiaj? Ileż młodych małżeństw jest w tem szczęśliwym położeniu, że może zdobyć własne mieszkanie? Bardzo wielka ich liczba zmuszona jest bądź to pierwsze przynajmniej miesiące, albo i lata, mieszkać przy rodzicach lub też w podnajętym pokoju. — I w jednym i w drugim wypadku brak młodym małżonkom tego życia się ze sobą, które stanowi najbardziej nierozdzielne zespolecie się wzajemne, łączące ich w jedną całość. Rodzina, choćby najlepsza, najżyczliwsza, wcho-
dzi pomiędzy nich ustawicznie, nie pozwalając na wytworzenie się bezpośredniego stosunku. Ciągłe patrzą na nich czyjeś oczy, przez ich kontro-

lę krytyczną, przechodzi każdy poryw, każda pieszczota... Nie czują się panami swej woli, muszą ją podporządkować woli innych. W pokoju podnajętym czują się jak pasażerowie, którzy spotkali się przygodnie w hotelu...

Czego pierwsze lata nie zmontują, tego już nie zdołają często uczynić następne. Mimowoli wytwarza się także krytycyzm we wzajemnym osądzaniu, wyrastają antagonizmy, różnice pojęć na życie, różnice upodobać.

Te przyczyny rozstania, polegające na nieumiejętności przystosowania się do siebie wzajemnego, są dziś najczęściej przyczyną rozvodu. Pospieszę tu nadmienić, że nie myślę bynajmniej twierdzić, iż występują one tylko w związku z nędzą mieszkaniową. Jest to niestety objaw naszych czasów... Wybujałość indywidualizmu tak u kobiety jak u mężczyzny, nie znająca kompromisu, nieznająca dostosowania się do drugiej jednostki celem stworzenia harmonijnego współżycia.

Na tem tle powstają najgroźniejsze i najtrudniejsze do wyrównania konflikty. Zarówno pan, jak i pani pragną za wszelką cenę postawić na swoim, nie chce się ugiąć, ustąpić. Zaczyna się od małych sprzeczek, utarczek i podjazdowych walk, które kończą się jednym, drugim i dziesiątem zawieszeniem broni. Ale urazy zostają, wzrastają się w duszy jak chwast, zagłuszają miłość i przyjazne uczucia. Aż pewnego dnia oboje spostrzegają, że chwast wydał owoc nienawiści wzajemnej, a wtedy decydują: — rozejdźmy się... Nie wiedzą tylko o tem, że najczęściej po zerwaniu spójni małżeńskiej zostanie w ich duszy pustka, której nie będą umieli zapłacić.

Bo złymi byli siewcami! Dobry plon zbiera tylko ten, kto sieje zawczasu choćby z trudem: ofiarę, miłość i zgodę.

J. P.

Z dziedziny mody.

Jak ładnie i celowo ubrać nasze dzieci

Lwów, 11 grudnia.

W porze jesiennej każda z mateczek musi się zastanowić poważnie nad przysposobieniem odpowiedniej garderoby dla dzieci, zarówno w wieku szkolnym, jak i tych najmłodszych, które równie starannie muszą być zabezpieczone przed zimnem i innymi niebezpiecznymi wpływami atmosferycznymi.

W obmyślanu garderoby dziecięcej powinny zawsze dwa względy odgrywać główną rolę: dziecko powinno być ubrane ładnie i praktycznie. Pierwszy efekt może być osiągnięty przedewszystkiem, jeśli się zastosuje dobry smak i wyczucie estetyczne. drugi przy doborze odpowiednich materiałów i odpowiednich form. Przedewszystkiem powinno się zwracać uwagę na higienę. Dzieci, które rośnie, powinno być zawsze tak ubrane, aby miało pełną swobodę ruchów i nie było skrepowane

ubraniami zbyt obcisłymi. Także w doborze materiałów należy pamiętać o tem, że dziecko rośnie. Byłoby więc wysoce rzeczą niepraktyczną kupować materiały zbyt kosztowne, gdyż sukienka w krótkim czasie stanie się za krótka i za wąska. A nadto gdy dziecko przystrojone jest jak lalka, musiałoby ciągle tylko o tem myśleć, aby nie uszkodzić drogiego ubrania i nie mogłoby się swobodnie bawić i poruszać.

Dlatego powinno się wybierać na sukienki dzieciinne materiały ładne, lecz niedrogie i praktyczne.

Na obecną porę na sukienki i ubranka na lepsze wyjście nadają się szczególnie dobre welwety i struksy, które w najrozmaitszych odmianach, gładkie i deseniowe, wprowadza nasz przemysł na rynek handlowy. Welwety ciepłe, więc dobrze zabezpieczają przed zimnem, wyglądają ładnie i noszą się doskonale, zwłaszcza jeśli się z niemi

umie należycie obchodzić. Sukienki i ubrania welwetowe można wyprać bądź to w wodzie z mydłem, bądź też

Kłoszowy płaszcz aksamitny dla dziewczynki.

Ulster z grubego tweedu dla chłopczyka.

Elegancki kapelusz pilśniowy.

wyczyścić benzyną lub naftą, a także, jeśli są zapruszone, skórą od chleba lub też skórą ze stoniny. Obok welwetów są wskazane na ubranka dziecięce niedrogie sukienka, barchany i flanelki. Te ostatnie dwa gatunki są naj

Dwie ładne i praktyczne sukienki.

Trykotowa bielizna dla dzieci, którą można przerobić z przenoszonej bielizny dorosłych.

praktyczniejsze na ubranie domowe, bo są niedrogie, dziecko może posiadać ich więcej do zmiany, co ułatwia zawsze świeże wypranie ich i wyprasowanie.

Obok sukienek i ubranek, trzeba pomyśleć obecnie także o należycie ciepłym i praktycznym wierzchnim ubraniu. Wśród rycin załączonych do dzisiejszego numeru, znajdują Czytelniczki nasze kilka wzorów praktycznych i ładnych ubranek dla dzieci.

Szczególniej wdzięczny dla małej dziewczynki jest płaszcz akksamitny w zupełnie nowej formie. Krój kłoso- wy dolnej części płaszczyka wymaga specjalnego zabezpieczenia przed powiewem zimna, które osiąga się przez zapięcie płaszczyka aż do dołu, aby się nie rozchyłał. Przy ciemnym aksamicie bardzo ładnie odbija obszyte dokoła szyji, wzdłuż zapięcia z przodu oraz obwodu dolnego, jakoteż przy rękawkach białym futerkiem. Biała

Modne rękawiczki.

czapeczka włóczkowa z pomponem uzupełnia ubranie a równie białe, długie kamaszki, chronią nogi przed zimnem.

Niemniej obecnemu kierunkowi mody odpowiada szykowny ulster dla chłopczyka, rozrzucający się w dolnym obwodzie w luźne fałdy. Przy podanym modelu rękaw raglanowy z przodu przechodzi w tyle w jednostajny karczerek, z pod którego część tylna spływa ku dołowi w formie kłoszonej.

Dla dziewczynek między 5 a 10 rokiem życia stosowne będą dwie podane przez nas sukienki. Jedna, w formie luźnego kitla, jest zrobiona z zielonego sukienka w różowe paski, wycięcie szyji, manszetki i brzeg sukienki ozdobione pliszą z różowego sukienka, aplikowanego w zęby z zielonego rypsu jedwabnego. — Dla starszej dziewczynki nadaje się dobrze sukienka z paskiem i patkami, przyozdobionymi w guziczki, co imituje modne dzisiaj dla dorosłych, suknie bluzkowe. Przy granatowej lub brązowej sukience ponosowy pasek zamszowy i odpowiednia w tonie krawatka, wprowadzają wesołą nutę. Wogóle należy zwrócić uwagę na to, że tajemnicą uroku stroju dziecięcego jest harmonijne dostosowanie

Wytworna koszula nocna z inkrustowanym koronkowym karczkiem.

żywych i wesołych barw. Przy tem dodanie jakiegoś niemożolnego haftu, aplikacji itp. otwiera zdobnictwu szerokie pole, nie atakując zbytnio kieszeni. Zręczna mateczka potrafi ubrać ładnie i praktycznie bez wielkiego nakładu kosztów.

Nina

Z higieny i pielęgnowania urody.

Niebezpieczeństwa kosmetyczne zimnej pory roku.

Lwów, 11 grudnia.

W tym roku utrzymująca się stale ciepła temperatura pozwala nam niemal zapominać, że stoimy już u progu zimy. Niemniej jednak musimy być przygotowani na to, że z dziś na jutro należy oczekiwać nadejścia ostrej pory roku. Z tego względu na czasie zając się temi niebezpieczeństwami, na jakie pod względem kosmetycznym narażają nas zimna i mrozy.

Ogólną zasadą jest, że najczęściej narażone na szkodliwe skutki zimna są nicoosłonięte części ciała a więc przede wszystkim twarz, a zwłaszcza uszy i nos. Organy te mają wprawdzie, jakoby dla utrzymania przeciwwagi, szczególnie dobrze rozwinięty obieg krwi, niemniej jednak pozostają najbardziej eksponowane. Natomiast tzw. kończyny, tj. palce u rąk i nóg, podlegają często szkodliwym wpływom zimna z tego znowu powodu, że dopływ krwi do nich jest często niedostateczny. Z tego powodu należy szczególnie troskliwie zabezpieczyć nogi i ręce przed odmrożeniem.

Nie potrzeba chyba nadmieniać, że w naszym klimacie zabezpieczenia takiego nie mogą dać ani cienkie jedwabne pończoszki, ani cienkie rękawiczki. Tak często używane przez eleganterki w zimie rękawiczki skórzane nie zawsze także odpowiadają swojemu zadaniu. Skóra wprawdzie jest złym przewodnikiem ciepła i dlatego mogłaby być ochronną przed zimnem, jednak traci tę wartość z chwilą, gdy przesiąknie wilgocią. Nadto trzeba zwrócić uwagę, że zarówno zbyt ciasne rękawiczki, jak i obcisłe buciki wpływają bardzo niekorzystnie na o-

bieg krwi, mogą być przyczyną odmrożeń. Znamiennym przykładem, jak taki bezpośredni nacisk osłony na ciało działa szkodliwie jest fakt, że w czasach, gdy panie nosiły woalki przylegające do twarzy, odmrożenia nosa były bardzo częstym zjawiskiem, bo już ta cieniutka tkanina wystarczała do utrudnienia należytego dopływu krwi do nosa.

Jako czysto kosmetyczne szkody należy uważać odmrożenia i zaczerwienienia wywołane przez zimno, na twarzy. Trzeba stwierdzić, że w ostatnich latach szkody takie są znacznie rzadsze aniżeli dawniej. Po części trzeba przypisać tę korzystną zmianę modzie, która skąd inąd jest ostro zwalczana. A mianowicie nie ulega wątpliwości, że twarz naszminkowana i upudrowana jest mniej narażona na odmrozenie. Zwłaszcza tłuste kremy i pudry chronią bardzo dobrze przed zimnem. Z tego względu jest wskazane szczególnie w zimnych mroźnych dniach używać tłustych kremów. Zwłaszcza zaleca się to, nawet z narażeniem się na nieprzyjemne świecenie się skóry, przy jazdach autem i wogóle wtedy, gdy się jest narażoną na silny przewiew powietrza.

Jakkolwiek ten środek zapobiegawczy oddaje w wielu wypadkach dobre usługi, to jednak nie wystarcza on przy szczególnej skłonności do odmrożenia twarzy, a zwłaszcza nosa. W takich wypadkach należy uciekać się do fizykalnej terapii. Szczególnie polecenia godne są kąpiele nosowe w ciepłej wodzie, przez którą przepuszcza się prąd galwaniczny, jakoteż djatermia zapomocą odpowiednich elektrodów.

Djatermia odgrywa także dużą rolę przy odmrożeniach palców u rąk i nóg. Osiąga się tu dobre skutki po dłuższej co prawda kuracji, zwłaszcza jeśli do pomocy pociągniemy także odpowiednie masaże. Dobry skutek mają także iniekcje arsenikowe.

Używający ślizgawki doznają często odmrożenia nóg w miejscu, w którym się kończą wysokie sznurowane buciki. Powodem tego jest także zahamowanie należytego obiegu krwi. Należy tutaj stosować masę cynkową i bandaże mulowe, co nie tylko leczy odmrozenie, ale koryguje formę nogi. Jako środek profilaktyczny zaleca się wstąpić do koła górnego brzegu bucików szeroki na jeden centymetr pasek filcowy dla złagodzenia wstrzymującego obieg krwi nacisku u brzegu bucika.

Odmrożenia nóg i innych części ciała naogół leczy najlepiej djatermia. Obok tego stosuje się specjalne maści i tynktury, w których najważniejszymi składnikami jest balsam peruwiański, jod i kamfora.

Alfa.

Przepisy kuchenne.

PIECZYWA ŚWIĄTECZNE.

Przed zbliżającymi się świętami Czytelniczki nasze chętnie zapewne przyjmą kilka przepisów na przyrządzenie smakołyków świątecznych.

PIERNICZKI KORZENNE.

Kilo miodu (może być po połowie sztuczny i pszczołny), 75 dkg. cukru, zagotować razem, ostudzić i następnie wymieszać z następującą masą: 1 kg. mąki pszennej i ½ kg. mąki żytniej zmieszać dobrze razem, dodać dwie łyżki dobrego kakao, łyżkę tłuczonego cynamonu, pół łyżeczki tłuczonego imbiru, 3—4 łyżek wody różanej, w której się rozpuszcza 2½ dkg. potaszu, 15 dkg. utartych migdałów, 2 całe jaja sok i skórka z jednej cytryny, 2 dkg. cienko krajanej cytrynatki i 10 dkg. skórki pomarańczowej. Ciasto to należy dobrze mieszać przez pół godziny. Następnie wywałkować i wykrawać z niego rozmaite formy, związać precelki, obwarzanecki itp. Upiec w gorącym piecu.

CIASTEczKA MIGDAŁOWE.

Ubić mocno 8 całych jaj i wymieszać dobrze z pół kg. cukru. Dodać do tego 10 dkg. cienko pokrajanych pomarańczy i tyleż cytrynatki. 1 dkg. cynamonu, szczyptę gwoździaków i 1½ dkg. potaszu, rozpuszczonego w wodzie różanej. Trzecią tę masę pół godziny, a następnie dodać pół kg. białej mąki i pół kg. siekanych migdałów, lekko u-suszonych w piecu, ale niezrumienionych. Ciasto to układać na opłatkach w formie wianuszków, placków itp.

Odpowiedzi Redakcji.

Pani L. T. we Lwowie. Dywany perskie i strzyżone czyści się najlepiej z pyłu i brudu, po poprzednim dokładnym wytrzeptaniu kiszoną kapustą, jeśli kolory są żywe i jasne, zaś wyparzoną, wilgotną herbatą przy barwach ciemniejszych. Dobry sposób jest także wycierać dywan namydloną ścierką, zanurzoną w wodzie z dodaniem łyżki salsmiaku. Po zmyciu plam należy od razu wycierać dobrze dywan do suchości. O ile dywan jest poplamiony, to oczyścić plamy następującym rozczynek: 25 dkg. bongout, 25 dkg. eteru, 8 dkg. salsmiaku zmieszać dobrze razem i tym rozczynek wycierać plamy. Kilimy czyścić się letnią wodą mydlaną zapomocą szczotki, spłukuje następnie dokładnie zimną wodą i wycierać do suchości.

II. Lista uczestników Konkursu świątecznego „Gazety Porannej”.

201 Michał Swoboda Lwów, 202 Miro Henkoperec Lwów, 203 Leonard Bialecki Witwice, 204 Szymon Sawiak Przemyśl, 205 Sabina Solter Przemyśl, 206 Jerzy Brzuchowski Bóbrka, 207 Marja Schwarzwowa Kranzberg, 208 Antoni Dmierzak Przemyśl, 209 Bolesław Machena Drohobycz, 210 Anna Kreppel Drohobycz.

211 Maryla Littmanówna Drohobycz, 212 Marian Klimowicz Stanisławów, 213 Mikołaj Petrykiewicz Stryj, 214 Janina Segda Lwów, 215 Edyt Schemalenberg Kolomyja, 216 Jan Ohmura Kolomyja, 217 Zofia Gończarczykówna Kolomyja, 218 Marja Rudnicka Szczeczek, 219 Michał Gniwew Borysław, 220 Antonina Wolańska Borysław.

221 Alicja Adieren Przemyśl, 222 Erna Egit Borysław, 223 Dr. Herman Fleischer Borysław, 224 Józef Migdał Borysław, 225 Teodor Błażej Skole, 226 Posternek P. P. Szozerzec, 227 Józef Lamensdorf Borysław, 228 Gna Salrin Stanisławów, 229 Eleonora Weintraub Drohobycz, 230 Marja Recha Rothenberg Drohobycz.

231 Stanisława Hegerówna Stanisławów, 232 Emanuel Nowobilski Stanisławów, 233 Stanisława Mayerówna Stanisławów, 234 Edward Dressler Zabucze, 235 Franciszek Hajek Złoczów, 236 Władysław Ryszard Piątkowski Bolechów, 237 Rozalia Jasznagbiska Złoczów, 238 Ludwik Wolański Żydaczów, 239 Antoni Galiński Przemyśl, 240 Paulina Rubińska Tarnopol.

241 Stanisława Bochenkowa Tarnopol, 242 Kazimierz Białkowski Tarnopol, 243 Tadeusz Galiński Przemyśl, 244 Michał Lawrynów Tarnopol, 245 Julia Sidor Przemyśl, 246 Michał Borowski Przemyśl, 247 Henryk Goldenberg Tarnopol, 248 Mieczysław Szpunar Tarnopol, 249 Michał Sabik Uhnów, 250 Marja Białkowska Tarnopol.

251 Marian Pietraszewski Chodorów, 252 Marja Hryciwicz Stryj, 253 Mieczysław Zabędkowski Drohobycz, 254 Różia Fischbeinowa Tarnopol, 255 Zdzisław Kłis Drohobycz, 256 Anna Apfelgrün Stryj, 257 Szymon Geber Stryj, 258 Amalia Fuchsmannowa Stryj, 259 Erna Sussman Stanisławów, 260 Julia Sirkowa Lwów.

261 Bazyli Waligóra Borysław, 262 Janina Kurnalowa Rzeszów, 263 Zofia Kopaczewiczowa Rzeszów, 264 Rosa Lachs Stanisławów, 265 Karol Ratajewski Stanisławów, 266 Jan Lanek Bóbrka, 267 Józef Chrostek Nowosielce-Zurawno, 268 Kornelia Łuczakowska Sądowa Wisznia, 269 Marja Bischoff Lwów, 270 Stanisław Gajowski Stanisławów.

271 Władysław Wesołowski Gródek Jagielloński, 272 Antoni Struk Chodorów, 273 Karol Kwolick Stanisławów, 274 Saba Hermanowa Drohobycz, 275 Jadwiga Stefanińska Kolomyja, 276 Artur Müller Kolomyja, 277 Leokadia Burdykowa Przemyśl, 278 Stanisław Baranik Przemyśl, 279 Edward Römer Przemyśl, 280 Ks. prof. dr. W. Galant Przemyśl.

281 Kazimierz Marek Przemyśl, 282 Rozalia Fiebertowa Przemyśl, 283 Henmina Schönfeldówna Przemyśl, 284 Mina Hobel Przemyśl, 285 Stefan Garasz Złoczów, 286 Danuta Soltyńska Złoczów, 287 Salomea Holicz Złoczów, 288 Leon Komar Bóbrka, 289 Grzegorz Kocimbas Bóbrka, 290 Adolf Allweil Bukaczowce.

291 Rozalia Nowakowska Stanisławów, 292 Janek Hirsch Stanisławów, 293 Józef Jussis Lwów, 294 Wanda Zajackowska Lwów—Skniłów, 295 Emil Stieber Lwów, 296 Cyryl Środa Lwów, 297 Heniusz Wollich Lwów, 298 Ola Struszkiewiczowa Lwów, 299 Lidusia Muchówna Lwów, 300 Helena Sławińska Sambor.

301 Anna Schramm Stanisławów, 302 Stanisław Pieńczykowski Lwów, 303 Julia Grossman Rudki, 304 Stanisław Oświęcimski Stanisławów, 305 Józef Omylak Stanisławów, 306 Leonia Tobolewska Sielce-Bienków, 307 Józef Koronczewski Bóbrka, 308 Dziunia Bergsteinówna Skole, 309 St. K. Młodecki Chodorów, 310 Bohdan Muszkiewicz Borysław.

311 Józef Kowalyszyn Bolechów, 312 Ferdynand Niewolański Mikołajów, 313 Józef Turek Borysław, 314 Anna Jawdykowa Mikołajów, 315 M. Kruh Bolechów, 316 Anna Gross Mikołajów, 317 Roman Grzegorzczak Lwów, 318 Anna Sobolewska Stanisławów, 319 Janina Morawska Przeworsk, 320 Jan Chmielewski Chodorów, 321 Kazimiera Stachowska Radziechów,

322 Stefania Ludwizanka Rawa Ruska, 323 S. Frommer Drohobycz, 324 Zofia Rampala Stryj, 325 Mieczysława Kamińska Lwów, 326 Eugeniusz Onyszkiewicz Lwów, 327 Józef Onyszkiewicz Lwów, 328 Marja Onyszkiewicz Lwów, 329 Michał Antoniewicz Jarosław, 330 Franciszek Gładysz Przemyśl.

331 S. Hering Przemyśl, 332 Michał Socha Przemyśl, 333 Julia Przyslak Drohobycz, 334 Maryja Czaplińska Drohobycz, 335 Franciszek Jelasiewicz Stanisławów, 336 Edward Breyvogel Janów, 337 Anna Szeparowiczówna Stryj, 338 Władysław Nazarewicz Stryj, 339 Zofia Bokajłówna Stryj, 340 Pepi Rosenmanowa Drohobycz.

341 Mysza Lewandowska Przemyśl, 342 Romuald Krzyżanowski Lwów, 343 Stanisław Zajac Borysław, 344 Dawid Warth Przemyśl, 345 Zofia Sadowa Przemyśl, 346 Róża Schnipper Gródek Jagiell., 347 Bronisław Seja Lwów, 348 Stanisława Skoczycówna Lwów, 349 Marja Zimnowa Lwów, 350 Klementyna Bernhardt Jaryczów Nowy.

351 Dawid Kessler Stanisławów, 352 Marja Grzejek Jarosław, 353 Wanda Tyszczyk Tarnopol, 354 Michał Lewicki Stryj, 355 Bronisława Johannowa Stryj, 356 Pepi Altman Przemyślany, 357 Stanisław Dulski Medyka, 358 Antoni Konopecki Sądowa Wisznia, 359 Zygmunt Zie-

liński Radymno, 360 Salomea Griegerówna Radymno.

361 Jan Marczyk Kryśowice, 362 Józefa Żegulowska Kolomyja, 363 Mikołaj Jurczenko Kolomyja, 364 Irena Skwirzyńska Stryj, 365 Rozalia Bilas Stryj, 366 Tadeusz Winiewski Tarnopol, 367 Henryk Goldstein Lwów, 368 Samuel Vogel Lwów, 369 Ewa Chitruk Lwów, 370 Abraham Bienstock Stryj.

371 E. Berger Lwów, 372 Marja Paradowska Stryj, 373 M. Diamant Przemyśl, 374 Tadeusz Baran Przemyśl, 375 Franciszek Lamberger Drohobycz, 376 Fani Zoltenberg Janów, 377 Piotr Hanusek Stryj, 378 Janina Ptasiewicz Stryj, 379 Władysław Leńkiewicz Lwów, 380 Rudolf Jach Sambor.

381 Otto Brubacher Stanisławów, 382 Stanisław Jarem Tarnopol, 383 Regina Taub Tarnopol, 384 Lucja Hartman Przemyśl, 385 Leon Mıldwurm Tarnopol, 386 M. Kwaśnicki Brody, 387 Józef Wójtowicz Drohobycz, 388 Marja Prokopówna Drohobycz, 389 Stanisław Czurzek Drohobycz, 390 Anatol Oleksyn Drohobycz.

391 Stanisława Furwiczówna Drohobycz, 392 Dymitr Lupaszko Drohobycz, 393 Ilonka Roszekówna Stryj, 394 Marja Hermansdorfer Lwów, 395 Franciszek Bieńkowski Chodorów, 396 Ludwik Janowski Lwów, 397 M. Wołoszynowicz Stryj, 398 Ję-

zef Klimke Lelechówka, 399 Anna Pelech Złoczów, 400 Marja Czajkowska Złoczów.

401 Szymon Harańczuk Zniesienie k. Lwowa, 402 Szymon Zubel Lwów, 403 Ludwika Wronówna Lwów, 404 Karolina Wackermann Lwów, 405 Andrzej Grobicki Lwów, 406 Edward Bilobran Lwów, 407 Tadeusz Karpiński Lwów, 408 Matylda Janeczka Lwów, 409 Dorota Koller Lwów, 410 Jerzy Zaleski Lwów.

411 Gustaw Jerzy Feingold Lwów, 412 Marja Staromiejska Lwów, 413 Władysław Piaseczyńska Lwów, 414 Wanda Ujejska Lwów, 415 Karolina Różycka Lwów, 416 Władysław Maksym Lwów, 417 Klau-dja Lisowa Lwów, 418 Wiktoria Frohner Lwów, 419 Wanda Paulikowa Lwów, 420 Marian Lutostański Lwów.

421 D. Ziemmann Lwów, 422 Ludmilla Ridlerowa Lwów, 423 Jan Klimkiewicz Lwów, 424 Emiljan Burda Lwów, 425 Janina Wymetalówna Lwów, 426 Marja Ostrowska Lwów, 427 Wilhelm Kromer, Lwów, 428 Zofia Ościak Lwów, 429 Karol Mgaj Lwów, 430 Zdzisław Benowski Stryj.

431 Wacław Romaszkan Lwów, 432 Wilhelm Freyer Lwów, 433 Józefa Welcówna Lwów, 434 Wł. Rozeniowski Lwów, 435 Anna Scheinbachówna Lwów, 436 Ludwik Jadownik Jarosław, 437 Maks Schifman Lwów, 438 Franciszek Tarsa Lwów, 439 Józef Smola Siemawa, 440 Jan Piszczalowski Lwów.

441 Stefan Kołodziej Lwów, 442 Józef Sowa Rzesza Polska, 443 Aleksy Ratycz Lwów, 444 Jan Jeleń Lwów, 445 Józef Scholka Lwów, 446 Alfred Kessler Lwów, 447 Irena Osłapczukówna Lwów, 448 Rozalia Malinowska Lwów, 449 Mikołaj Pinger Lwów, 450 Kazimierz Rozucki Lwów.

451 Karolina Czopp Lwów, 452 Wanda Zabłocka Lwów, 453 Marja Lustgarten Lwów, 454 Edward Hankawski Lwów, 455 Stasia Kotusko Lwów, 456 Józefa Lesiak Lwów—Jalowiec, 457 Kornelia Malinowa Lwów, 458 Zuzeta Nadiówna Lwów, 459 Antonina Wiedecka Lwów, 460 Ernestyna Demianowska Lwów.

461 Zofia Waligóra Lwów, 462 Emil Heidner Przemyśl, 463 Fryderyka Czoppówna Lwów, 464 Jerzy Laskiewicz Lwów, 465 Juliusz Kay Lwów, 466 Bronisława Zawadzka Przemyśl, 467 Zienia Nachówna Lwów, 468 Anna Czemak Lwów, 469 Marian Ostrowski Lwów, 470 Władysław Budzynowski Lwów.

471 Walenty Santhen Lwów, 472 Eugeniusz Dworski Lwów, 473 Jan Małaczynski Lwów, 474 Marjan Papuga Lwów, 475 Marja Skrzywanowa Lwów, 476 Zofia Czaplińska Lwów, 477 Feliks Trzaska Lwów, 478 Janina Postępska Lwów, 479 Stanisław Garliński Lwów, 480 Józef Fedau Lwów.

481 Amalia Rosenfeldówna Lwów—Zamarsztynów, 482 Karolina Hassmanowa Jarosław, 483 Mikołaj Ratycz Lwów, 484 Berman Balsam Lwów, 485 Zbigniew Piechunko Lwów, 486 Stanisław Nijakowski Przemyśl, 487 Jan Reichel Przemyśl, 488 Jan Buczkowski Przemyśl, 489 Artur Ossoliński Lwów, 490 Dr. Juliusz Kipa Lwów.

491 K. Borkowski Lwów, 492 Marja Radonowa Lwów, 493 Stefan Suesser Lwów, 494 L. Schmieder Złoczów, 495 Józefa Scherowa Zniesienie, 496 Jarosław Moros Lwów, 497 Marja Sokalska Lwów, 498 Zofia Rudkowska Lwów, 499 Józef Skrzat Lwów, 500 Leon Salzman Brody.

501 Stanisław Szufel Przemyśl, 502 Inz. Buchwald Gustaw Lwów, 503 Rudolf Gilek Lwów, 504 Władysław Weber Lwów, 505 Stanisław Bomba Lwów, 506 Jan Manik Lwów—Lewandówka, 507 Francisja Presser Kolomyja, 508 Stanisław Arazus Lubienie, 509 Antoni Wacha Lwów, 510 Berta Fürgang Lwów.

511 Krzysia Perepeczko Lwów, 512 Tadeusz Hebdowski Złoczów, 513 Marja Bilińska Tarnopol, 514 Marja Zipserówna Barszczowce, 515 Tadeusz Szoldra Tarnopol, 516 Sabina Putzer Drohobycz, 517 Leon Laster Lwów, 518 Tadeusz Krogulski Lwów, 519 Zofia Tenda; Kultparków, 520 Zofia Podgórska Lwów.

521 Józef Mayering Lwów, 522 Stefania Tracikiewicz Lwów, 523 Karol Harmach Lwów, 524 Antoni Pawłowski Lwów, 525 Dawid Haber Stanisławów, 526 Józefa Winkler Lwów, 527 Wojciech Gajda Tarnopol, 528 Stefania Smółkówna Lwów, 529 Rozalia Szoldmuk Stryj.

530 Herman Gottlieb Żydaczów, 531 Stanisław Kossowski Lwów, 532 Anna Świdorska Lwów, 533 Leopold Lisowicz Lwów, 534 Zofia Szynkowiczówna Lwów, 535 Julian Bielawski Drohobycz, 536 Mikołaj Babij Lwów, 537 Michał Gończakowski Lwów, 538 Bronisław Pominko Lwów, 539 Kadarzyna Schosser Lwów, 540 Jan Kienek Lwów.

Sztuka pierwotna.

SZTUKA — WIERNĄ TOWARZYSZKĄ CZŁOWIEKA OD CZASÓW ZAMIERZCHŁYCH.

Lwów, 10 grudnia.

(=) W epoce **pozytywizmu** sądzono, że sztuka jest objawem pewnego **nadmiaru sił społecznych**, że wykwiła ona zwykle tam, gdzie warunki ma-

terjalne są uregulowane, gdzie **panuje dobrobyt**.

Była to **omyłka** i trudno pojąć, jak taki pogląd **mógł powstać...**

Wiemy przecież, że istnieją społe-

czeństwa **ubogie**, które posiadają **sztukę wspaniałą** i — społeczeństwa **bogate**, które **niemal jej nie posiadają...**

Wiemy dalej, że już **człowiek pierwotny**, choć wcale nie żył wśród **dobrobytu materialnego**, uciekał od rzeczywistości w

niebiańską krainę sztuki...

A nie należy sądzić, że ta sztuka **pierwotna** jest **godna pogardy...** W czasach ostatnich, gdy odwrócono się od niewolniczego **naśladowania natury**, gdy w ekspresjonizmie i kubizmie zaczęło się posługiwać

stylizacją natury,

a nie stosunkiem do niej **ściśle naśladowczym** — zwrócono baczną uwagę właśnie na **sztukę pierwotną**, posłu-

gującą się **podobnymi metodami pracy artystycznej**.

O wysokim poziomie takich **produktów w sztuce** pieś. świadczy **nieniejsza rycina**, przedstawiająca kilka

doskonałych rysunków na kamieniu, znalezionym niedawno w **Afryce północnej**. Są to istne **arcydzieła**

wybornej i bogatej **obserwacji**, łączącej się jednak **umiejętnie i celowo z wyobraźnią**, przekształcającą ją w myśl postulatów **wyrazu artystycznego**. Zwłaszcza piękne są **wizerunki zwierząt**, od których zresztą przeważnie nieznani artyści **zamierzchłych czasów** zaczynali...

541 Józef Chomyszyn Lwów, 542 Mieczysław Köhler Lwów, 543 Konstanty Melnyk Lwów, 544 Kamilla Piasecka Lwów, 545 Julia Repowa Drohobycz, 546 Bolesław Freund Lwów, 547 Norbert Fischler Stanisławów, 548 Tekla Szwarz Drohobycz, 549 Józef Lappa Lwów, 550 Antoni Filipów Lwów.

551 Scheer Henryk Lwów, 552 S. Kornhaber Drohobycz, 553 Michalina Lipska Krzywocice Małe, 554 Maryska Siemianów na Stanisławów, 555 Józef Lapiszewski Stanisławów, 556 Jan Konieczny Lwów, 557 Mieczysław Knepp Lwów, 558 Jadwiga Gawlikowska Lwów, 559 Maria Dwornicka Lwów, 560 Mikołaj Kuchoycki Lwów.

561 Stanisława Danilewicz Lwów, 562 Helena Rittigsteinowa Lwów, 563 Róża Seidel Stanisławów, 564 Ignacy Banner Stanisławów, 565 Władysław Laskowski Lwów, 566 Filip Selpeter Lwów, 567 Maria Neutmanówna Lwów, 568 Aniela Pankowa Lwów, 569 Wanda Matiaschowa Lwów, 570 Julia Zachaniewicz Lwów.

571 Roman Mielan Lwów, 572 Antoni Bał Lwów, 573 Eliza Lubaczewska Stryj, 574 Stefania Kerekjatro Lwów, 575 Zenobiusz Staszów Stryj, 576 Eugenia Baerowa Tarnopol, 577 Maria Turczynowska Ławoczne, 578 Kazimierz Nałódka Skole, 579 Halina Witkowska Tarnopol, 580 Kazimierz Korzeniowski Lwów.

581 Kazimierz Dolński Tarnopol, 582 Kornelia Dolńska Tarnopol, 583 Jarosław Staruk, 584 Julia Freiwilg Lwów, 585 Fryderyk Waksowa Rzeszów, 586 Danusia Turkaniak Stryj, 587 Leon Erenpreis Lwów, 588 Antoni Bialek Lwów, 589 Michał Porenoszek Złoczów, 590 Franciszek Limbach Janów.

591 Aurelia Baraniecka Boryslaw, 592 Gwido Hayder Chodorów, 593 Maria Łożnińska Stryj, 594 M. Kader Stryj, 595 Karolina Gartenberg Drohobycz, 596 Halina Podłowska Busk, 597 Marjan Lemieszko Zniesienie, 598 Józefa Sternalska Lwów, 599 Emil Michałowski Lwów, 600 Stefania Pełkińska Lwów.

601 Stella Agid Lwów, 602 Maria Karpel Lwów, 603 Wiktoria Zawadzka Lwów, 604 Władysław Orłowski Lwów, 605 Antonina Ecksleinowa Lwów, 606 Włodzimierz Trusz Lwów, 607 Jan Kandiak Lwów, 608 Jan Steczkiewicz Lwów, 609 Władysław Orsz Lwów, 610 Tomasz Zaprawa Stryj.

611 Michał Stankiewicz Drohobycz, 612 Wanda Sławińska Mikołajów, 613 Rafał Czys Lwów, 614 Antonina Spedakowska Lwów, 615 Stanisław Marjan Górecki Lwów, 616 Zygmunt Gromnicki Stanisławów, 617 Michalina Wójcicka Lwów, 618 Romuald Bardziński Lwów, 619 Wiktoria Link Stanisławów, 620 Walerja Witwucka Stanisławów.

621 Tadeusz Czuchnowski Lwów, 622 Jan Wisłocki Lwów, 623 Jan Blicharski Stanisławów, 624 Franciszek Brodański Lwów, 625 Dr. Rubinstein Stanisławów, 626 Elżbieta Stelmachów Stryj, 627 Alfred Fischer Lwów, 628 Eugenia Olechnowska Sambor, 629 Adolf Schimmel, Lwów, 630 Kazimiera Borecka Lwów.

631 Bronisław Karaszewski Stryj, 632 Jadwiga Chmurówowa Skole, 633 Andrzej Matusz Bóbrka, 634 M. Fabian Lwów, 635 Dorota Dubrawska Stryj, 636 Gizela Grajewska Lwów, 637 Maria Egopowicz Lwów, 638 Maria Pisarska Lwów, 639 Michał Dąbrowski Lwów, 640 Jadwiga Dostał Lwów.

641 Stanisław Kurz Lwów, 642 Władysław Przybylski Lwów, 643 Anna Moszorzówna Lwów, 644 Henryk Salzman Lwów, 645 Fryda Oberländer Truskawiec, 646 Henryk Strzelecki Lwów, 647 Stefania Wereszówna Lwów, 648 Wanda Bodzionówna Lwów, 649 Wanda Flaczówna Lwów, 650 Sofron Perenciewicz Lwów.

651 Roman Cholewa Lwów, 652 Marjan Przyjemski Lwów, 653 Kazimierz Danielewicz Lwów, 654 Halina Kotulska Lwów, 655 Franciszek Xawery Kundera Lwów, 656 Leon Szymański Lwów, 657 Andrzej Altman Lwów, 658 Stanisław Pawlaczek Lwów, 659 Eugeniusz Pawlaczek Lwów, 660 Paulina Białkowska Lwów.

661 Stefania Grodecka Lwów, 662 Cecylja Chwastyniak, Lwów, 663 Izak Katz Przemyśl, 664 Kazimiera Garapichowa Lwów, 665 Karol Wewiński Skole, 666 Bunyk Feldman Przemyśl, 667 Maria Berzowska Zagórenko, 668 Aniela Komadowska Lwów, 669 Józef Koszałkiewicz Przemyśl, 670 Antoni Hawrylak Przemyśl,

671 Pola Entenówna Przemyśl, 672 Michał Daniszewski Przemyśl, 673 Franciszek Jaroszyński Lwów, 674 Jadwiga Markowska Lwów, 675 Wanda Szydłowska Lwów, 676 Helena Gontarówna,

SPRAWY KOLEJOWE

18 000 wolnych etatów w kolejnictwie.

MIMO TO WSTRZYMUJE SIĘ STABILIZACJĘ I MIANOWANIA.

Lwów, 11. grudnia.

Zamknięcie ustaleń i mianowań na etat pracowników służby drogowej i warsztatowej w niektórych Dyrekcjach, zniewoliło Zjednoczenie Kolejowców Polskich do wystąpienia do Min. Komun. z prośbą, by Dyrekcjom wydano polecenie co do wykorzystania przy nadchodzącym terminie awansowym wszystkich wolnych miejsc stałych (etatowych i nieetatowych), które

rych obecny budżet, porównany ze stanem faktycznym wykazuje około 18.000.

Nie można przypuścić, by intencją Min. Komun. było, aby pracownicy, zajęci bez przerwy po kilka lat na kolei nie mieli uzyskać żadnych wogóle uprawnień i musieli pozostawać bez jakichkolwiek widoków poprawy swego losu na stałe w szeregach czasowych pracowników.

GIEŁDY.

GIEŁDA LWOWSKA.

Lwów dnia 10. grudnia. Giełda pieniężna. Obróty skromne, tendencja utrzymująca, usposobienie spokojne.

Giełda zbożowa. Ceny niezmiennione, tendencja zniżkowa utrzymuje się nadal, usposobienie spokojne.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Lwów dnia 9. grudnia 1929.

Na giełdzie transakcje w pszenicy, życie i owsie po cenach poniżej ostatnich notowań. Poza Giełdą większe obroty w jeżamienniu po cenach dotychczasowych. — Wyka czarna, otręby żytnie, ludziej mąka potaniała. Tendencja zniżkowa, usposobienie ożywione. Loco Podwołoczyska: Pszenica kraj. dworska od 36.75 do 37.75. Pszenica kraj. zbiorowa od 33.25 do 34.25. Żyto małop. jednol. od 23.— do 23.50. Żyto małop. zbior. od 22.25 do 22.75. Owies małop. od 18.50 do 19.50. Wyka czarna od 27.50 do 28.50. Otręby żytnie od 12.75 do 13.25. Loco wagon Lwów: Pszenica kraj. dworska od 39.25 do 40.25. Pszenica kraj. zbiorowa od 35.75 do 36.75. Żyto małop. jednol. od 25.50 do 26.50. Żyto małop. zbior. od 24.75 do 25.25. Owies małop. od 21.— do 22.—. Mąka pszenna 65 proc. od 65.— do 66.—. Mąka żytnia (typ rządowy) od 42.— do 43.—. Otręby żytnie od 13.25 do 13.75. Inne kursy niezmiennione.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa 10. grudnia. (PAT.) 4 proc. pożyczka inwestycyjna 117, 5 proc. pożyczka dolarowa 66 3/4, 5 proc. pożyczka konwersyjna 49 3/4, 8 proc. Listy zast. Banku Gosp. Kraj. 94, 8 proc. Listy zast. Banku Rolnego 94, 8 proc. Obligacje Bku Gosp. Kraj. 94, te same 7 proc. 83 i 6 w.

Waluty i dewizy: Dolar 8.88, Holandia 358.74 Londyn 43.30 Nowy Jork 8.86.8 Paryż 35.00 Praga 26.36 Szwajcaria 172.68 Sztokholm 239.80 Włochy 46.53.

Warszawa 10. grudnia. (PAT.) Bank Dyskontowy 125 Bank Handlowy 119 B. Polski 170 Bank Zachodni 80 Bank Zw. Sp. Zarob. 78 i pół War. Tow. Fab. Czerw.

Lwów, 677 Maksymilian Chmielewski Lwów, 678 Tadeusz Chładasiewicz Lwów, 679 Franciszka Spitzerowa Lwów, 680 Jan Słaby Sniatyn, 681 Maurycy Mantel Lwów, 682 Antonina Wojcikówna Zafucze-Sniatyn, 683 Józef Konydło Zafucze-Sniatyn, 684 Władysław Hubert Bóbrka 685 Karol Schmalenberg Chodorów, 686 Andrzej Trejtz Katusz, 687 Roman Augustyn Kotomyja, 688 Paulina Ekslerówna Lwów, 689 Dymitr Fediów Katusz, 690 Zofja Żułyńska Lwów.

691 Antonina Franusówna Przemyśl, 692 Julian Beigel Lwów, 693 Jan Korywczak Lwów, 694 Franciszek Barański Lwów, 695 Stanisława Neuster Lwów, 696 Adela Stachyra Lwów, 697 Eljasz Egid Stryj, 698 Salomon Raab Lwów, 699 Janek Penlher Lwów, 700 Stanisław Słowik Lwów.

701 Józef Dekanski Gródek Jag., 702 Pelagja Buskówna Lwów, 703 Edmund Jasiński Berzowica, 704 Władysław Ratschka Lwów, 705 Henryk Gruszka Stryj, 706 Maria Bachman Kamionka Strum., 707 Maria Pelczyńska Drohobycz, 708 Maria Sempowiczowa Radziechów, 709 Michał Tychowski Lwów, 710 Michał Mandrach Radziechów.

711 Michał Czekański Chodorów 712 Irma Küthnerówna Lwów, 713 Stanisław Götz Lwów, 714 Jan Polonczyk Lwów, 715 Lala Ostawska Komarno, Buczały, 716 Edward Moździerz Lwów, 717 Olga Hekiewiczówna Lwów, 718 Teodozjusz

28 i ówien Finlej 38, Cegielski 49 Lipop 41 Starachowice 22 i pół Zieleniewski 67.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków 10. grudnia. (PAT.) Chybie 37.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych 10. grudnia. (PAT.) Paryż 20.26 Londyn 25.12 3/4 Nowy Jork 5.14.42 i pół Belgia 72.05 Włochy 26.93 Hiszpania 71.60 Holandia 207.70 Berlin 123.23 Wiedeń 72.42 i pół Sztokholm 138.82 i pół Oslo 136.00 Kopenhaga 138.07 i pół Szwajcaria 137.40 Renta majowa 0.95 Bankverein 21.00 Kreditanstalt 51.70 Anglobank 19.40 Kompas 12.77 Laenderbank 24, Merkury 20 Kolej póln. 1013 Austr. kol. pań. 20.61 Kolej połudn. 7.45 Browary 118 Alpiny 33.35 Krupp 10.50 Rama 101.10 Sierza 13.50 Galicja 32.

GIEŁDA WIEDENSKA.

Wiedeń 10. grudnia. (PAT.) Amsterdam 296.25 Beograd 12.58.2 Berlin 169.87 Warszawa 79.82 Zurych 137.78 Amerykańskie 706.70 Niemieckie 160.65 Francuskie 27.86 Włoskie 37.04 Jugosłowiańskie 12.53 Czeskie 2100.1 Węgierskie 124.42 Szwajcarskie 137.40 Renta majowa 0.95 Bankverein 21.00 Kreditanstalt 51.70 Anglobank 19.40 Kompas 12.77 Laenderbank 24, Merkury 20 Kolej póln. 1013 Austr. kol. pań. 20.61 Kolej połudn. 7.45 Browary 118 Alpiny 33.35 Krupp 10.50 Rama 101.10 Sierza 13.50 Galicja 32.

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn 10. grudnia. (PAT.) Nowy Jork 488.46 Kanada 493.00 Holandia 12.09 5/8 Rumunia 318.25 Konstantynopol 1035 Ateny 375 Wiedeń 34.68 Warszawa 43.53.

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż 10. grudnia. (PAT.) Londyn 124.03 Nowy Jork 25.39 3/4 Belgia 355.75 Hiszpania 354.25 Włochy 133.00 Szwajcaria 433.50 Danja 632.00 Holandia 1025.25 Norwegia 691.00 Szwecja 635.50 Praga 75.30 Rumunia 15.15 Wiedeń 357.50 Niemcy 603.25.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 10. grudnia. Tendencja zwykła. Obrót ożywiony.

WALUTY: Dol. amer. 8.90 00—8.91 00 dolary kanad. 8.82 00—8.83 00, korony czeskie 0.26 33—0.26 66, szwajc. austr.

761 Edward Wiliński Lwów, 762 Marja Broda Lwów, 763 Wanda Zopoth Sambor, 764 Jasja Matyskówna Lwów, 765 Cesia Rauchbergerówna Lwów, 766 Karolina Gilewska Jarosław, 767 Jarosław Demianczuk Lwów, 768 Aniela Halkowa Sambor, 769 Andrzej Kuch Lwów, 770 Wilhelm Brauner Sambor.

771 Marja Ilnicka Lwów 772 Markus Frey Sambor, 773 Kazimierz Korody Lwów, 774 Stefania Regerowa Lwów, 775 Józef Klausner Przemyśl, 776 Zofja Husarz Lwów, 777 Janina Matykówna Lwów, 778 Janina Adamowska Lwów, 779 Józef Biały Lwów, 780 Zofja Chmielewska Lwów.

781 Irena Okońska Lwów, 782 Anna Folek Lwów, 783 Adam Pelczarski Lwów, 784 Ewa Tatarzyńska Lwów, 785 Jan Sina-radzi Lwów, 786 Dawid Stark Lwów, 787 Wiktoria Müller Lwów, 788 Szczepan Radlowski Lwów, 789 Marcin Kurowiak Lwów, 790 Eugenia Klamut Lwów.

791 Leon Zgoda Lwów, 792 Maryla Roterówna Lwów, 793 Ludmila Grychowska Lwów, 794 Janina Krzyżanowska Lwów, 795 Józef Stähr Lewandówka, 796 Stanisława Guzowa Lwów, 797 Wilhelm Feller Lwów, 798 Berta Fuchs Lwów, 799 Irena Brzechowska Lwów, 800 Zofja Śniadowska Lwów. (C. d. n.)

Kącik radiowy.

PROGRAM AUDYCJI RADJOWYCH.

ŚRODA 11. GRUDNIA 1929.

WARSZAWA 1411 12.05—13.10 Muz. z płyt. gramof. 16.45—17.15 Muz. z płyt. gramof. 17.45 Koncert pop. ork. P. R. 20.30 Koncert kamer. 21.25 Kom. meteor. i pol. konc. solistów, 22.35 Kom. PAT. KRAKÓW 312 12.05—13.10 Koncert płyt gram. 20.30 Koncert wiecz. pow. twórczości Straussa POZNAN 334 13.05—14.00 Koncert gramof. 20.30—22.00 Konc. firmy F. Lisiecki, 22.45—24.00 Muz. tan. KATOWICE 408 12.05—13.00 Konc. płyt gramof. 19.10—19.20 „Intermezzo muz.” 20.30—21.00 Koncert wiecz. 21.25—22.00 D. c. koncertu. WILNO 385 12.05—13.10 Por. muz. pop. 16.15—17.00 Koncert orkiestry wojsk. LIPSK 259 16.30 Koncert solistów, 19.30 Pieśń 21.00 Koncert symf. KOPENHAGA 291 15.30—17.30 Koncert pop. 20.15 Muzyka ludowa różnych narodów, 21.35—22.00 Godzina sonat. 22.15 Koncert chóru. BRNO 342 22.15 Koncert pop. LONDYN 356 16.45 Muzyka kamer. 19.45 Muzyka na instrum. dęte, 21.00 VIII. koncert symf. 24.00—1.00 Muzyka tan. SZTUTGART 360 13.15 Szkapin śpiewa, 16.05 Koncert radioork. FRANKFURT 390 21.00 Kompozytorzy południowo-niemieccy. BERLIN 418 10.00—14.55 Uwertury na płyt. gram. 20.30 Quartetto Veneziano del Vittoriale. LANGENBERG 473 11.30 Koncert szkolny 13.05—14.30 Konc. pop. 17.30—18.30 Koncert, 20.00—20.40 Bathistini (płyty gram.), 20.40 Konc. symf. PRAGA 497 20.00 Konc. symf. WIEDEN 518 11.00 Por. muz. 15.30 Koncert pop. 17.15 Koncert dla młodz. 19.30 Koncert urzęd. Akad. zw. ork. 20.30 Wiecz. Biedermayerowski. MONACHIUM 533 16.00 Koncert pop. 19.00—19.30 Chór chłopców, 20.00 Lekki koncert 21.00—22.20 „Geselligkeit” muz. na zamku w 18 w. PARYŻ 1725 16.45 Koncert pop. 20.05 Płyty gramof. 21.00 „Dzwony Kornewelskie”.

CZWARTEK 12. GRUDNIA 1929.

WARSZAWA 1411 „Dzień Wilna” Radiostacja Warsz. oraz inne pol. stacje transmitywać będą program z Wilna. KRAKÓW 312 „Dzień Wilna”. POZNAN 334 „Dzień Wilna”. KATOWICE 408 „Dzień Wilna”. WILNO 385 12.30—14.00 Popul. por. symf. dla młodz. 16.15—17.00 „Ziemia wileńska” koncert muz. lud. i poezji regl. 19.00—19.10 Muzyka organowa z Bazyliki Wiln. 19.20—19.30 Muzyka organ. 20.45—21.00 Koncert wiecz. 21.10—21.30 D. c. konc. wiecz. 21.45—22.00 Polska muz. tan. 22.20—22.45 PAT. LIPSK 259 16.30 Koncert, 19.30 Lekki koncert, 21.00 „Doktor i aptekarz”, opera kom. KOPENHAGA 291 14.40 Koncert pop. 20.15 Transm. z sali konc. w Axelborgu. Koncert pod dyr. Leo Nlecha. BRNO 342 16.30 Lekka muzyka ork. 18.35 Muzyka dla młodzieży, 19.05 Koncert ork. LONDYN 356 16.00 Pieśń wiecz. 117.00 Koncert kwintetu Parkington, 19.45 Muzyka na instrum. dęte, 23.00 Kompozycje Butterwortha. SZTUTGART 360 13.15 Płyty gram. 20.00 Koncert ork. filh. FRANKFURT 390 12.15 Płyty gram. 16.00—17.45 Koncert pop. 23.15—24.00 Koncert pop. BERLIN 418 16.30 Konc. pop. 19.10 Lekki koncert pop. 20.00 Prod. chóru, 20.30 Koncert pop. radioork. LANGENBERG 473 13.05—14.30 Koncert pop. 17.30—18.30

Koncert, 20.00—21.00 Wieczór pieśni lud.
PRAGA 487 16.30 Koncert, 19.05 Muzyka
 popularna, **WIENIEN** 516 11.00 Por. muz. 15.30
 Koncert popularny. 20.00 Recit. skrzypcowy
MONACHIUM 533 16.30 Lekki Koncert.
 17.15 Recit. forte. 19.30 Koncert radioteatru.
KÖNIGSWUSTERHAUSEN 1635 14.00—
 14.30 Płyty gram. 20.45 Koncert kompoz.
 Bełli Bartoka.

OGŁOSZENIA.

POMOC LEKARSKA.

SANATORJUM POŁOŹNICZO.
GINEKOLOGICZNE I CHIRURGICZNE

„VITA”

Lwów, Listopada 22, Tel. 73.03 i 77.07.

Własny 3-piętrowy gmach.
 Pokoje słoneczne, urządzone z luksusowym
 komfortem, 2 sale operacyjne, sala
 porodowa, stacja dla niemowląt.
 Ceny od 15 zł dziennie z całym wykwint-
 nem utrzymaniem. 8677

Specjalista chorób dróg moczowych i wener.

Dr. Ignacy Löwenheck

ord. od 8—9 i 3—5.

Lwów, Trybunańska 4. Tel. 48-11

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych
 i kosmetyki

Dr. I. MUND

b. sek. szpitali
 wied. i lwowsk.

ordynuje od 8-10, 2-6, w niedzielę od 9-1.
LWÓW, ASNYKA 1, (róg Piłsudskiego)
 Tel. 48-01. — Leczenie żylaków

PENSJONATY I LETNISKA

10 groszy za wyraz.

TATARÓW NAD PRUTEM. Pierwszorzę-
 dny Pensjonat „Hirschówka” poleca o-
 palone pokoje z utrzymaniem i pościel-
 ą po 8 zł dziennie. **DAWNA ŻNANA**
HIRSCHOWSKA KUCHNIA 9410-4

Sezon zimowy

Największy i Najwspanialszy

HOTEL-PENSIJONAT

w Krynicy

„LWIGRÓD”

OTWARTY CAŁY ROK

200 pokoi na 300 osób, ogrzewanie cen-
 tralne, ciepła i zimna woda, radio w
 każdym pokoju.

Telefony Windy

Czytelnia.

Wytowna Restauracja.

Kawiarnia.

Dancing.

MIESZKANIA, SKLEPY.

10 groszy za wyraz.

GARAŻE nowoczesnie urządzone obok
 Techniki. Nowy Świat 6, zaraz do wy-
 najęcia 9389-4

KRYTE luksusowe garaże „Pałac Spor-
 towy”, Zielona 59, Tel. 871. 9220-3

2 POKOJE na skład i biuro lub 1 pokój
 z niewielkim składem, względnie piwni-
 cą poszukiwane. Towar lekki nie bru-
 dzący. Zgłoszenia pod „RT” do Admi-
 nistracji. 9403

5 POKOI, kuchnia, nadające się dla le-
 karza, adwokata, biura za dwu lub 3-
 letnim czynszem wynajmę. Ul. Gró-
 decka 89. 9409-3

POSADY POSZUKIWANE.

3 grosze za wyraz.

100 DOL. dla leśnika-rolnika za wyrobienie
 odpowiedniej posady. Dam do 10,000
 dol. hip. zabezpieczenie. (Wrazie sprze-
 daży wypożyczę.) Świadectwo państwo-
 wego egzaminu, 10-letniej praktyki i sa-
 modzielnej pracy na żądanie. Łask. zgł.
 Adw. Dr. Szüßel, Brzeżany. 9034-8

PANNA int. znająca polski, niemiecki,
 maszynowe pismo przyjmie posadę biu-
 rową lub za bonę od 1. stycznia. Listy
 „Posada” do administracji. 9394

Niemoc Płciową

usunie się niezawo-
 dnie najnowszym
 aparatem (cud obec-
 nej doby). Korzy-
 stne perspektywy wy-
 sła się za zł. 1.—
 w znaczkach poczt-
 owych. General
 Export „VIRILITY”
 Lwów, Sykstuska 7.

MĄDRY!

kupuje najpe-
 wniejsze

PREZERWATYWY

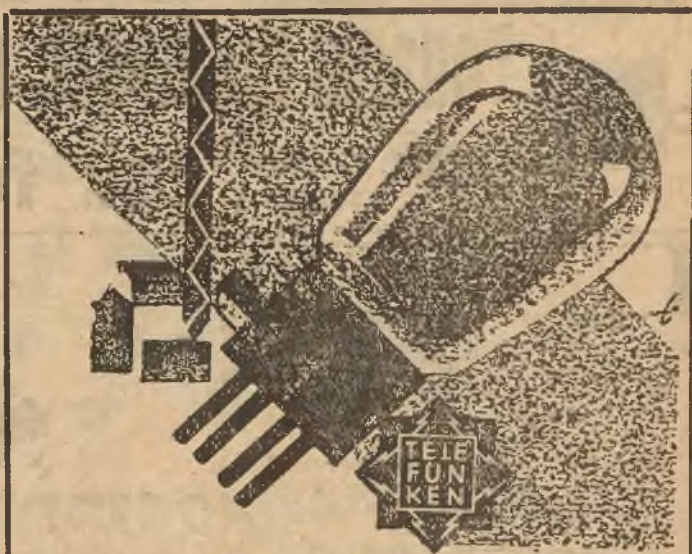
tylko w perfu-
 merji

S. FEDER

Lwów,

SYKSTUSKA 7.

Niebywało i niewi-
 dziane nowości w tej
 dziedzinie! Zajmu-
 jąc cennik z 3 wzo-
 rami zł. 1.25 w znacz-
 poczt. Wysyłka pocztowa dyskretnie.

Dalokie stacje nadawcze

słychać tak czysto i wyraźnie, jak

starze miejscowe

dzięki

LAMPOM TELEFUNKEN

TELEFUNKEN

Dla każdej funkcji - stosowna lampa.

Z powodu likwidacji

okazyjna sprzedaż

Na szlachetnie zych ~~win~~ win naturalnych ~~we~~ we
 wszystkich istniejących gatunkach od najwybredniej-
 szych do najtańszych, oraz ~~wódek~~ wódek — nalewek —
 likierów — koniaków ~~pierwszorządnych~~ pierwszorządnych marek
 zagranicznych i krajowych. Ceny niższe obow. ują
 — tylko do Nowego Roku. Ogromny zapas. —

SKŁAD WIN, WÓDEK I KONIAKÓW

Franciszek Moszkowicz

Lwów, Kołłątaja 2.

FEJLETON „GAZ. POR.” z 12. XII. 1929.

11

Edgar Wallace

Tajemnica Szulera

Koło jego znajomych sięgało do przedmieść
 Londynu i ich sąsiedztwa. Specjalną przyjem-
 ność sprawiała im gęsia skórka na ciele, ilekroć
 z dreszczykiem grozy, nie pozbawionym pewnej
 rozkoszy, przysłuchiwali się opowiadaniom mr.
 Angela o wykonaniu wyroku śmierci.

W salonach Mayfair, czyli w dobrem towa-
 rzystwie Londynu znany był przedewszystkiem,
 jako zręczny pojednawca.

— Kto jest ten młody człowiek o starej twa-
 rzy i złem spojrzeniu? — pytała księżna — wdo-
 wa Hoeburn, a jej sąsiad przy herbacie u jaśnie
 pani Carter-Walker (było to w okresie, kiedy
 salony Mayfair malpowały styl podmiejski) —
 całkiem niepotrzebnie nałożył binokle.

— Ach, to mr. Angel — rzekł obojętnie.

— Co za jeden? — spytała księżna.

— Urzędnik policyjny.

— Z Indyj?

— Nie, w Scotland Yard.

— Wielkie nieba! — krzyknęła księżna prze-
 rażona. — Jakież to okropne! Co on tu robi?
 Obserwuje gości, czy czuwa nad srebrnymi łyż-
 kami tej Carterowej?

Młody człowiek zaśmiał się w głos.

— Księżno, proszę nie lekceważyć mr. An-
 gela — rzekł. — To człowiek, z którym warto
 się zapoznać. Niezrównany, jeśli chodzi o roz-
 piątywanie trudności. Gdyby pani miała naprzy-
 kład jakiś spór zawily, albo wpadła w ręce
 ludzi niepożądanych, wogóle w jakiegokolwiek
 przykrej pozycji — Angel jest właśnie tym, któ-
 rego pomoc jest wręcz konieczna.

Jej Wysokość z zainteresowaniem spojrzała
 na człowieka tak dzielnego.

Mr. Angel z filiżanką herbaty w jednej, a
 kanapką w drugiej ręce, otoczony grupką pa-
 nów, w liczbie których był także gospodarz do-
 mu, mówił z pewnem ożywieniem:

— Miałem trzy asy i zacząłem grać o małą
 stawkę, by ich podnieść. Młody Saville podniósł
 stawkę na dziesiątkę, a rozdający karty dodał
 jeszcze dziesięć. Jerzy Manfred, który się był
 wycofał, postawił dwadzieścia pięć funtów i ku-
 pił kartę. Ja dokupiłem dwie i wyciągnąłem
 znowu asa. Saville też dokupił, a rozdający się
 wstrzymał. Myślałem, że wygram i postawiłem
 dwadzieścia pięć funtów. Saville podniósł na
 pięćdziesiąt, rozdający karty na sto, a Manfred
 podwoił stawkę. Przyszła kolej na mnie. Miałem

cztery asy. Przypuszczałem, że Saville ma „full”,
 a rozdający „flush”. Łatwo ich było pobić, ale
 co z Manfredem? Manfred, to szczerwana sztuka.
 Wiedział, jakie karty mają tamci. Jeśli on sta-
 wia, to pewny jest swoich pieniędzy, wobec cze-
 go odłożyłem moje asy. Manfred miał pełny
 „flush”.

Odpowiedział mu chór uznania.

Gdyby „Długoletni urzędnik” słuchał był tego
 opowiadania, byłoby to go utrwaliło w poglą-
 dzie, że mr. Angel najmniej jest chyba powołany
 do zajmowania stanowiska tak odpowie-
 dzialnego.

A prawdę mówiąc, to nikt właściwie nie
 wiedział tak całkiem dokładnie, jakie stanowi-
 sko zajmował mr. Angel. Gdy się zwrócisz do
 portjera w Scotland Yard i spytasz o pana
 Krzysztofa Angela, to po sprawdzeniu wszyst-
 kich legitymacyj, zaprowadzi cię na piętro do
 pieczy innego urzędnika, a ten przez całą
 mnóstwo drzwi wahadłowych i nieskończony
 labirynt korytarzy poprowadzi cię do drzwi z nu-
 merem 647. Wszedłszy do pokoju, zastaniesz
 mr. Angela przy biurku, widocznie w braku za-
 jęcia przerzucającego „Sporting Life” i jakiś m-
 ny tygodniczek, przynoszący sprawozdania z wy-
 ścigów.

Razu pewnego sam pan naczelnik we wła-
 snej osobie wszedł do pokoju nie zapukawszy
 i zastał Angela tak zatopionego w jakichś skom-
 plikowanych rachunkach, w otoczeniu grubych
 rozłożonych ksiąg i dużych arkuszy papieru, cał-
 kowicie pokrytych drobnymi cyframi, że nie
 słyszał wejścia gościa.
 (C. d. n.)

Podarki Najmilsze na Gwiazdkę!

otrzyma każdy
piękny aparat

fotograficzny

Agfa lub Voigtländera 6x9 cm. w enie
90 zł. na spłaty miesięczne od firmy

Barwik-Borzemski
Lwów, ul. Kopernika I. 18.

WOLNE POSADY,
10 groszy za wyraz.

DO PROWADZENIA miejscowej agentury większej firmy poszukiwany za stałą pensją energiczny, młody człowiek, dobrej prezencji, celem odwiedzania klientów, zawierania składek i inkasowania. Wymagane pierwszorzędne referencje, względnie gwarancje. Zgłoszenia pod „RT” do Administracji.

9402

SOLIDNEGO agenta dla miasta poszukuje Fabryka Musztardy J. Żurawskiego, ul. Na Honie

9407-3

KUPNO I SPRZEDAŻ,
12 groszy za wyraz.

SPRZEDAM parcelę budowlaną w Brzuchowcach o obszarze 807 s. kw. w całości lub częściami w pięknym położeniu w pobliżu stacji kolejowej na dogodnych warunkach. Informacje w kancelarii adwokatów Dra Korenckiego i Dra Grzesika, Lwów, Bourlarda 2.

9259-3

FORTEPIAN krótki. Płyta metalowa. Sprzeda: Ormiańska 29, parter prawy.

9379-2

KOLEDY kupuje się w c. e. s. i. jańskim składzie gramofonów i płyt **Leonarda WANKEGO** we Lwowie, ul. Krakowska 16. Tel. 45 18.

SCHWEIGHOFERA światowej sławy FORTEPIANY, PIANINA po bardzo przystępnych cenach, na dogodne spłaty poleca „MONIUSZKO”, Zimorowicza 10.

9301-2

SAMOCHÓD prawie nowy „Praga”, 6-cylindrowy, limuzyna okazjnie do sprzedania w zastępstwie samochodów „Tatra”, Batorego 34, telefon 8—09.

9408

Humor.

LEKARZ - GALANT.

— Doprawdy łaskawa pani, nie wiem co jest mniejsze: czy pani rączka, czy pani gorączka?

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową
Bez dostawy
Zagranicą

zł. 6,50

zł. 6,—

zł. 6,50

Konto P. K. O. 141,871

MYDŁO TOALETOWE
„HERKULES”

Fornarina
WARSZAWA

ANINA nowe, znakomite zagraniczne nadeszły. Fortepiany prawie nowe pierwszorzędnych fabryk sprzedaje pod gwarancją Hanak, Piłsudskiego 21, pierwsze piętro.

8893-10

Kołdry watowe, wełniane i puchowe
Władysław WEBER
Lwów, Batorego 2.

ROZNE DONIESIENIA
10 groszy za wyraz.

DIWANY, chodniki, firanki, materje meblowe, tapety poleca najtaniej Weiss, Kopernika 5, tel. 47—19.

8868-15

WRÓĆ KOCHANZU i kup mi lorniong na Mikołaja lub Gwiazdkę tylko we firmie „Optyka”, Piłsudskiego 19, gdyż tam najtaniej.

9029-10

KANCELARJĘ adwokacką w mieście powiatowym podgórskim, klimatycznym, z wytwornym lokalem, mieszkaniem zaraz odstąpię. Zgłoszenia „Adwokat” do Administracji.

9373-2

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie wojskowe wystawione przez Komisję poborową w Zborowie w roku 1926-ym na nazwisko Piotr Dubyna ur. w r. 1902, Jezierzna, pow. Zborów.

9396

TEODOR SCHAFER unieważnia książeczkę wojskową, wydało P. K. U. Gródek Jagiell.

9397

ZGUBIONĄ wojskową książkę wydaną przez P. K. U. Stryj na imię Mikołaj Bolesta unieważniam.

9398

ZAGINIONĄ książeczkę wojskową rocznik 1894 wystawioną przez P. K. U. Rawą ruską unieważnia Bazyl Trutniak, Baranów koło Tarnobrzegu.

9400-3

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sannok na nazwisko Jan Adamik.

9399-3

REKLAMY SWIETLNE

WYKONUJE NAJSOLIDNIEJ
S. KIWITZ, Piłsudskiego 19.
Telefon 17-59.

NA RATY! BACZNOŚĆ! NA RATY!

Znana firma tapicerska

Z. Kaufman

Lwów, Dominikańska 2

wykonuje wszelkie roboty tapicerskie na zamówienie i na dogodne spłaty.
NA RATY! NA RATY!

Elektryczne świeczniki

ampulki, lampy stołowe, biurkowe i szafkowe z brązu, kryształu i alabastrowe jakoteż elektr. żelazka, kucharki, czajniki i t. p. poleca po cenach bardzo przystępnych firma

Jakób KAHANE i Syn

Lwów, Kopernika 2. tel. 8-81.

Skład wszelkich przyborów elektrycznych.

MEBLE

BUCIKI modne KAPELUSZE męskie tylko wprost u wytwórców
Tanie — solidne — z gwarancją.
W SPÓŁCE RZEMIOSŁ KRAJOWYCH
Lwów, pl. Hałki 10.
Miejska Wystawa.
Wejście z Dziedzińca 9162-10

Niel...

proszę
tylko

„OLLA”

Własny wyrób.

Ceny fabryczne

Kołdry watowane	od zł. 22,—
Kołdry dwustronne	od zł. 35,—
Kołdry wełniane	od zł. 50,—
Kołdry puchowe i pierzyny	od zł. 125,—
Materace z trawy morsk.	od zł. 38,—
Materace włosienne	od zł. 80,—
Poduszkę pierzane	od zł. 18,—
Siennik	od zł. 5,—
Koce wełniane	od zł. 10,—
Gotowe poszewki	od zł. 3,—
Gotowe prześcieradła z dziurkami ręczne	od zł. 11,—
Prześcieradła na łóżka	od zł. 5,50

PLÓTNA — RĘCZNIKI — OBRUSY — KAPY — FIRANKI — DYWANY — najtaniej sprzedaje

FABRYKA POŚCIELI i t. p.

PIE RUSZEWSKI MLEKO

Lwów, Koralmicka 6. Tel. 37-72.

Cenniki na żądanie darmo, 9051-10

„OXYFER”

preparat żelaza w płynie

dla niedokrwistych, uzdrowieńców i nerwowych — zwiększa apetyt i wzmacnia organizm. Cena 3 zł 50, wysyłka na prowincję za załączeniem.

Wyrób i skład:

Apteka Sommersteina

Lwów, Janowska 2, Tel. 33-75.

Każdemu bez poreki sprzedajemy „KA-TE” UL. SOBIESKIEGO 12 firma „KA-TE” Telef. Nr. 43-39.

MEBLE

wszelkiego rodzaju NA DŁUGOTERMINOWE SPŁATY.

Na święta

Największy wybór porcelany, Kryształów, Chińskiego srebra Fregata, Alpaki i wyrobów Pacykowskich

poleca firma

Kazimierz Lewicki

Lwów, pl. Marjański 10.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrový (szer. 30 mm.) ogłoszenie zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrový (szer. 60 mm.) nadstawiane 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrový (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrový (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar) 55 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrový (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrový (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr. drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonijalne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za gotówkę. Cała stawka ogłoszeniowa 300 zł, cała strona tekstowa 600 zł, cała strona pod nagłówkami (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dodajemy 25 proc. Odpowiedzialność za terminowy druk nie przyjmujemy. Porta przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga: Kolumny ogłoszeniowe są podane na 8 łamów (szpalt) tekstowe na 4 łamy (szpalty).